

**ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ
И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ – НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**

**ИНФОРМАЦИЈА
О ПРЕДШКОЛСКОМ, ОСНОВНОМ И СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ
ДЕЦЕ И УЧЕНИКА,
С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА – НАЦИОНАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА
У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ,
У ШКОЛСКОЈ 2023/2024. ГОДИНИ**

Нови Сад, децембар 2023. године

УВОД	4
ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ.....	4
1.1. Законске основе.....	4
1.2. Делатност предшколског васпитања и образовања у АП Војводини.....	5
1.3. Предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу	5
1.3.1. Припремни предшколски програм	7
1.4. Васпитно-образовни рад на српском језику.....	7
1.4.1. Припремни предшколски програм на српском језику	9
1.5. Васпитно-образовни рад на мађарском језику.....	11
1.5.1. Припремни предшколски програм на мађарском језику	13
1.6. Васпитно-образовни рад на словачком језику.....	14
1.6.1. Припремни предшколски програм на словачком језику	17
1.7. Васпитно-образовни рад на румунском језику	18
1.7.1. Припремни предшколски програм на румунском језику	20
1.8. Васпитно-образовни рад на русинском језику.....	21
1.8.1. Припремни предшколски програм на русинском језику	23
1.9. Васпитно-образовни рад на хрватском језику	23
1.9.1. Припремни предшколски програм на хрватском језику.....	25
1.10. Васпитно-образовни рад на матерњем и страном језику.....	25
1.11. Припремни предшколски програм на матерњем и страном језику	26
1.12. Деца са сметњама у развоју и инвалидитетом	26
ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	29
2.1. Законске основе	29
2.2. Делатност основног образовања и васпитања у АП Војводини	30
2.3. Упис ученика у први разред основне школе	32
2.4. Заступљеност наставних језика у основној школи	33
2.5. Настава на српском језику.....	35
2.6. Настава на мађарском језику.....	36
2.7. Настава на словачком језику.....	37
2.8. Настава на румунском језику	37
2.9. Настава на русинском језику.....	38
2.10. Настава на хрватском језику	38
2.11. Изучавање украјинског, буњевачког, бугарског, чешког, македонског, ромског и немачког језика/говора са елементима националне културе	39
СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ	45
3.1. Законске основе.....	45
3.2. Делатност средњег образовања и васпитања у АП Војводини.....	46
3.3. Настава на српском језику.....	48
3.3.1. Број ученика по врстама средњих школа	48
3.4. Настава на мађарском језику.....	50
3.4.1. Број ученика по врстама средњих школа	51
3.4.2. Учење мађарског језика са елементима националне културе	52

3.5. Настава на словачком језику	52
3.5.1. Учење словачког језика са елементима националне културе	53
3.6. Настава на румунском језику	53
3.6.1. Учење румунског језика са елементима националне културе	53
3.7. Настава на русинском језику	54
3.7.1. Учење русинског језика са елементима националне културе	54
3.8. Настава на хрватском језику	54
3.8.1. Учење хрватског језика са елементима националне културе.....	54
3.9. Учење буњевачког језика са елементима националне културе	54
3.10. Обједињени прегледи броја ученика по наставним језицима.....	55
3.11. Упис ученика у први разред средњих школа на територији АП Војводине у школској 2023/2024. години.....	58
ДВОЈЕЗИЧКА НАСТАВА У АП ВОЈВОДИНИ	64
УПОРЕДНА АНАЛИЗА БРОЈА ДЕЦЕ И УЧЕНИКА У ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ У АП ВОЈВОДИНИ	66
Закључци на основу наведених података	71

УВОД

Циљ ове информације јесте да прикаже стање и могућности образовања и васпитања деце и ученика у предшколским установама, основним и средњим школама на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина), с посебним освртом на образовање и васпитање деце и ученика припадника националних мањина – националних заједница на матерњем језику, у школској 2023/2024. години.

Информација је израђена на основу података прикупљених од предшколских установа, основних и средњих школа са седиштем на територији АП Војводине, током школске 2023/2024. године.

ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

1.1. Законске основе

Законом о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС”, бр. 18/2010, 101/2017, 113/2017 – др. закон, 95/2018 – др. закон, 10/2019, 86/2019 – др. закон, 157/2020 – др. закон, 123/2021 – др. закон и 129/2021) уређена је област предшколског васпитања и образовања, као првог степена јединственог система предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања у Републици Србији.

Правилником о основама програма предшколског васпитања и образовања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 16/2018) уређене су нове **основе програма предшколског васпитања и образовања**, којима се дефинише нова концепција васпитања и образовања предшколске деце. Нове основе програма (назване Године узлета) истичу значај раног развоја и карактерише их програмска реформа, усклађена са савременим педагошким приступима и релевантним документима образовне политике.

Обавезни припремни предшколски програм за сву децу у години пред полазак у основу школу организује се у трајању од **четири сата дневно, најмање девет месеци у години**.

Законом о основама система образовања и васпитања из 2009. године отпочело је системско спровођење **инклузивног васпитања и образовања у предшколским установама и школама**, уз истицање једнакости права деце и ученика на образовање, без дискриминације по било ком основу и с правом на индивидуални васпитно-образовни план (ИОП) сваког детета.

Васпитно-образовни рад у предшколским установама остварује се на **српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику**, али и **двојезички** у национално мешовитим срединама у АП Војводини, на **укупно осам језика** (укључујући и **енглески и немачки језик**), што чини укупно **четрнаест језичких облика** реализације васпитно-образовног рада (табела бр. 2).

1.2. Делатност предшколског васпитања и образовања у АП Војводини

Делатност предшколског васпитања и образовања јесте васпитање и образовање деце узраста од шест месеци до поласка у основну школу и у школској 2023/2024. години. Предшколско васпитање и образовање остварује се у **45 локалних самоуправа**, у укупно **154 установе**, и то у:

- 44 предшколске установе;
- 49 основних школа (које у својој организацији реализују предшколски програм);
- 61 приватној предшколској установи.

На територији сваког града и општине у АП Војводини – *изузимајући Стару Пазову, Нову Црњу и Сремске Карловце* – **постоји по једна предшколска установа чији је оснивач јединица локалне самоуправе**. У општини Стара Пазова постоје две предшколске установе – једна установа са седиштем у Старој Пазови и друга са седиштем у Новим Бановцима, **Нова Црња нема предшколску установу, већ предшколски програм остварују основне школе, а предшколско васпитање и образовање у Сремским Карловцима реализује се у издвојеној организационој јединици Предшколске установе "Радосно детињство" Нови Сад.**

Предшколски програм у **49 основних школа** реализује се у **осам локалних самоуправа**: у пет општина (у Бачкој Паланци, Вршцу, Жабљу, Новој Црњи и Пландишту) и три града (у Панчеву, Зрењанину и Суботици).

Предшколски програм у **61 приватној предшколској установи** реализује се у **осам локалних самоуправа** (у пет градова: Новом Саду – укључујући и Петроварадин, Сремску Каменицу, Футог и Ветерник, у Панчеву, Сремској Митровици, Суботици и Сомбору и у три општине: у Бачкој Паланци, Бачкој Тополи и Сремским Карловцима).

* У поређењу с претходном школском годином, број предшколских установа повећао се за пет установа, и то приватних предшколских установа).

Предшколско васпитање и образовање реализује се у укупно **761 објекту** и то у **625 објеката** у саставу предшколских установа, **68 објеката** у саставу основних школа и у **68 објеката** у саставу приватних предшколских установа.

1.3. Предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу

Предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу реализује се у **45 локалних самоуправа**, у оквиру укупно **154 установе**, за укупно **66.347 деце**, у оквиру **2.497 васпитних група** и **702 мешовите групе**, и то у:

- **44 предшколске установе** – за **59.448** то јест за **89,60% деце**, у **2.222 васпитне групе** и **561 мешовитој васпитној групи**;
- **49 основних школа** – за **2.720** то јест за **4,10% деце**, у **103 васпитне групе** и **59 мешовитих група**;
- **61 приватној предшколској установи** – за **4.179** то јест за **6,30% деце**, у **172 васпитне групе** и **82 мешовите групе** (табела број 1).

* У односу на прошлу годину, укупан број деце узраста од шест месеци до поласка у основну школу повећао се за **1.374** то јест за **2,11%**, и то:

- у предшколским установама – за 1.351 дете то јест за 2,32 % деце више;
- у основним школама – за 134 детета то јест за 4,70 % деце мање;
- у приватним предшколским установама – за 157 то јест за 3,90 % деце више.

Табела бр. 1 Укупан број деце и васпитних група према установама и узрастима

УСТАНОВЕ	Број деце по васпитним групама														УКУПНО			ППП	
	6м - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		деце	група	меш.г.	деце	група
Врста установе	д	г	д	г	д	г	д	г	д	г	д	г	д	г					
1. ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	125	3	4853	228	7554	304	10402	354	15446	436	13814	560	7254	337	59448	2222	561	15242	861
%	80.64		90.61		91		88.84		89.75		88.96		89.68		89.6			87.49	
2. ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	0	0	62	1	76	3	439	8	812	19	894	47	437	25	2720	103	59	1333	93
%	0		1.16		0.91		3.75		4.72		5.76		5.4		4.1			7.65	
3. ПРИВАТНЕ ПУ	30	1	441	22	671	28	867	34	951	34	821	38	398	15	4179	172	82	846	83
%	19.35		8.23		8.08		7.4		5.53		5.29		4.92		6.3			4.86	
УКУПНО	155	4	5356	251	8301	335	11708	396	17209	489	15529	645	8089	377	66347	2497	702	17421	1037
%	0.23		8.07		12.51		17.65		25.94		23.41		12.19		100			26.26	

Табела бр. 2 Укупан број деце и припремни предшколски програм према језицима

ЈЕЗИК васпитно-образовног рада	Укупан број деце и припремни предшколски програм				
	УКУПНО деце	%	Деца у ППП	%	ППП % у односу на укупан број
српски	59211	89.24	15395	88.37	26.00
мађарски	3878	5.85	1232	7.07	31.77
словачки	833	1.26	244	1.40	29.29
румунски	100	0.15	56	0.32	56.00
русински	153	0.23	31	0.18	20.26
хрватски	139	0.21	30	0.17	21.58
Укупно:	64314	96.94	16988	97.51	26.14
српски и мађарски	1493	2.25	219	1.26	14.67
српски и словачки	103	0.16	7	0.04	6.80
српски и румунски	65	0.10	54	0.31	83.08
српски и русински	24	0.04	5	0.029	20.83
српски и хрватски	28	0.04	14	0.08	50.00
српски и немачки	64	0.10	32	0.18	50.00
српски и енглески	242	0.36	97	0.56	40.08
мађарски и немачки	14	0.02	5	0.03	35.71
Двојезички укупно:	2033	3.06	433	2.49	21.3
УКУПНО	66347	100	17421	100	26,26

1.3.1. Припремни предшколски програм

Припремни предшколски програм остварује се с децом у години пред полазак у основну школу и реализује се у оквиру **45 локалних самоуправа**, у оквиру **144 установе**, за **укупно 17.421 дете** то јест за **26,26% деце**, у оквиру **1.037 васпитних група**, на следећи начин:

- у **44 предшколске установе** – за **15.242 детета** то јест за **87,09% деце**, у **861 васпитној групи**;
- у **49 основних школа** – за **1.333 детета** то јест за **8,52% деце**, у **93 васпитне групе**;
- у **51 приватној предшколској установи** – за **846** то јест за **4,39% деце**, у **83 васпитне групе** (табеле бр. 2 и 3).

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена припремним предшколским програмом смањено се за **88 (0,50%)**.

Табела бр. 3 Припремни предшколски програм према установама

Врста установе	БРОЈ ДЕЦЕ (рођени):								Припремни предшколски програм	
	2017.г.	2018.г.	2019.г.	2020.г.	2021.г.	2022.г.	2023.г.	Укупно деце	(деце)	(група)
	1. ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	13418	12487	11559	9723	7605	3889	767	59448	15242
%	88.74	89.3	90.02	89.18	90.75	89.71	97.58	89.6	87.49	83.03
2. ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	981	740	479	354	102	56	8	2720	1333	93
%	6.49	5.29	3.73	3.25	1.22	1.29	1.02	4.1	7.65	8.97
3. ПРИВАТНЕ ПУ	722	756	825	825	673	390	11	4179	846	83
%	4.77	5.41	6.42	7.57	8.03	9	1.4	6.3	4.86	8
Укупно	15121	13983	12840	10902	8380	4335	786	66347	17421	1037
%	22.79	21.07	19.35	16.43	12.63	6.53	1.18	100	26.26	

1.4. Васпитно-образовни рад на српском језику

Предшколско васпитање и образовање на **српском језику**, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се у **45 локалних самоуправа**, за **укупно 59.211** то јест за **89,24% деце**, у оквиру **укупно 143 установе**, распоређене у **укупно 2.278 васпитних група** и **510 мешовитих**.

Васпитно-образовни рад на **српском језику** реализује се на следећи начин:

- у **44 локалне самоуправе** у **44 предшколске установе** – за **52.924 детета** то јест за **89,10% деце**, у **2.020 васпитних група** и **390 мешовитих**;
- у **осам (8) локалних самоуправа** у **45 основних школа** – за **2.414 детета** то јест за **4,34% деце**, у **90 васпитних група** и **49 мешовитих**;
- у **седам (7) локалних самоуправа** у **54 приватне предшколске установе** – за **3.873 детета** то јест за **6,56% деце**, у **168 васпитних група** и **71 мешовитој групи**.

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на српском језику повећао се за **1.547 (2,68%)**.

Табела бр. 4 Број деце према васпитним групама и врсти установе, на српском језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце по васпитним групама														Мешовите васпитне групе			Укупно		
		6m - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		1г - 3г	2г - ош	3г - ош	Деце	Група	Меш. група
		деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр						
ПУ	српски	121	3	4384	212	6832	279	9219	321	13451	406	12221	501	6696	298	69	21	300	52924	2020	390
	српски и мађарски	0	0	316	13	401	13	182	5	303	6	187	5	98	6	16	1	14	1487	48	31
	српски и словачки	0	0	0	0	8	0	17	0	28	1	3	0	7	0	0	1	0	63	1	1
	српски и румунски	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	57	5	0	0	0	0	0	65	5	0
	српски и русински	0	0	0	0	5	0	10	0	7	0	2	0	0	0	0	0	1	24	0	1
	српски и немачки	0	0	0	0	0	0	14	0	16	0	14	0	20	1	0	0	2	64	1	2
	српски и енглески	0	0	0	0	0	0	15	0	36	0	63	1	0	0	0	0	3	114	1	3
	УКУПНО	121	3	4700	225	7246	292	9457	326	13849	413	12547	512	6821	305	85	23	320	54741	2076	428
	ОШ	српски	0	0	62	1	70	3	396	8	702	18	774	39	410	21	3	0	46	2414	90
српски и мађарски		0	0	0	0	1	0	3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	6	0	1
српски и словачки		0	0	0	0	1	0	6	0	25	0	8	0	0	0	0	1	1	40	0	2
српски и румунски		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
српски и хрватски		0	0	0	0	0	0	3	0	11	0	14	1	0	0	0	0	1	28	1	1
УКУПНО		0	0	62	1	72	3	408	8	739	18	797	40	410	21	3	1	49	2488	91	53
ППУ	српски	30	1	420	21	626	27	815	34	854	34	744	36	384	15	28	5	38	3873	168	71
	српски и енглески	0	0	0	0	20	0	27	0	43	0	36	0	2	0	0	2	4	128	0	6
	мађарски	0	0	21	1	25	1	25	0	54	0	41	2	12	0	1	0	4	178	4	5
	УКУПНО	30	1	441	22	671	28	867	34	951	34	821	38	398	15	29	7	46	4179	172	82
УКУПНО НА СРПСКОМ	151	4	4866	234	7528	309	10430	363	15007	458	13739	576	7490	334	100	26	384	59211	2278	510	
%	0.26%		8.22%		12.71%		17.61%		25.34%		23.20%		12.65%					100.00%			
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (српски и други језик)	0	0	337	14	461	14	302	5	532	7	426	14	139	7	17	5	31	2197	61	53	
%	0.00%		15.34%		20.98%		13.75%		24.21%		19.39%		6.33%					100.00%			
УКУПНО	151	4	5203	248	7989	323	10732	368	15539	465	14165	590	7629	341	117	31	415	61408	2339	563	
%	0.25%		8.47%		13.01%		17.48%		25.30%		23.07%		12.42%					100.00%			

1.4.1. Припремни предшколски програм на српском језику

Припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу на српском језику реализује се у **45 локалних самоуправа, у оквиру укупно 136 установа, за укупно 15.395 то јест за 88,37% деце у оквиру 869 васпитних група, и то:**

- у 44 локалне самоуправе у 44 предшколске установе – за 13.428 то јест за 87.22% деце, у 716 васпитних група;
- у осам локалних самоуправа у 44 основне школе – за 1.194 детета то јест за 7,76% деце, у 74 васпитне групе;
- у седам локалних самоуправа у 48 приватних предшколских установа – за 773 детета то јест за 5,02% деце, у 79 васпитних група.

* У поређењу с прошлом годином, број деце која су обухваћена припремним предшколским програмом на српском језику **није се мењао.**

Табела бр.5: Број деце према години рођења и врсти установе, на српском језику и двојезично										
Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце према години рођења и врсти установе, на српском језику и								ППП
		2017. г (6 година)	2018. г (5 година)	2019. г (4 године)	2020. г (3 године)	2021. г. (2 године)	2022. г. (1 година)	2023. г. (млађи од год.)	УКУПНО	
ПУ	српски	11962	10960	10174	8743	6898	3447	740	52924	13428
	српски и мађарски	158	203	216	208	392	310	0	1487	218
	српски и словачки	7	7	24	17	8	0	0	63	7
	српски и румунски	42	22	1	0	0	0	0	65	54
	српски и русински	2	7	10	5	0	0	0	24	5
	српски и енглески	53	22	21	16	2	0	0	114	61
	српски и немачки	30	11	12	10	1	0	0	64	32
	УКУПНО	12254	11232	10458	8999	7301	3757	740	54741	13805
%	22.39%	20.52%	19.10%	16.44%	13.34%	6.86%	1.35%	100.00%	25.22%	
ОШ	српски	866	632	416	339	97	56	8	2414	1194
	српски и мађарски	0	1	1	3	1	0	0	6	1
	српски и словачки	0	15	18	6	1	0	0	40	0
	српски и румунски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	српски и хрватски	11	12	2	3	0	0	0	28	14
	УКУПНО	877	660	437	351	99	56	8	2488	1209
	%	35.25%	26.53%	17.56%	14.11%	3.98%	2.25%	0.32%	100.00%	48.59%
ППУ	српски	658	685	741	755	644	379	11	3873	773
	српски и мађарски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	српски и енглески	31	35	28	28	6	0	0	128	36
	УКУПНО	689	720	769	783	650	379	11	4001	809
	%	17.22%	18.00%	19.22%	19.57%	16.25%	9.47%	0.27%	100.00%	20.22%
УКУПНО НА СРПСКОМ		13486	12277	11331	9837	7639	3882	759	59211	15395
%		22.78%	20.73%	19.14%	16.61%	12.90%	6.56%	1.28%	100.00%	26.00%
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (српски и други језик)		334	335	333	296	411	310	0	2019	428
%		16.54%	16.59%	16.49%	14.66%	20.36%	15.35%	0.00%	100.00%	21.20%
УКУПНО		13820	12612	11664	10133	8050	4192	759	61230	15823
%		22.57%	20.60%	19.05%	16.55%	13.15%	6.85%	1.24%	100.00%	25.84%

1.5. Васпитно-образовни рад на мађарском језику

Предшколско васпитање и образовање на мађарском језику, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се у **23 локалне самоуправе** (Ада, Апатин, Бачка Топола, Бечеј, Житиште, Зрењанин, Кањижа, Кикинда, Ковачица, Кула, Мали Иђош, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Оџаци, Сента, Сечањ, Сомбор, Србобран, Суботица, Темерин и Чока), у укупно **27 установа**, за укупно **3.878 то јест 5,85% деце**, распоређене у **126 васпитних група и 107 мешовитих**.

Васпитно-образовни рад на **мађарском** језику реализује се:

- у **22 локалне самоуправе у 22 предшколске установе**, за **3.520 то јест за 90,77% деце**, у **116 васпитних група и 96 мешовитих**;
- **три локалне самоуправе у три сновне школе (у Новој Црњи, Зрењанину и Суботици – у Чантавиру)**, за **180 то јест за 4,64% деце**, у **шест васпитних група и шест мешовитих**;
- у **две локалне самоуправе у две приватне предшколске установе (у Бачкој Тополи и Суботици)**, за **178 то јест за 4,59% деце**, у **четири васпитне групе и пет мешовитих група**.

* У поређењу с прошлом годином, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на мађарском језику **мањи је за 98 (2,46%)**.

- ❖ Васпитно-образовни рад на мађарском језику реализује се и **двојезички – на српском и мађарском језику – у 16 локалних самоуправа** (Ада, Апатин, Бачка Топола, Бечеј, Врбас, Зрењанин, Кикинда, Ковачица, Ковин, Мали Иђош, Нови Сад, Панчево, Пландиште, Сомбор, Суботица и Чока), у укупно **17 установа**, за укупно **1.493 детета то јест за 2,25% деце**, распоређене у **48 васпитних група и 32 мешовите групе**.

Васпитно-образовни рад на **српском и мађарском** језику реализује се:

- у **16 локалних самоуправа у 16 предшколских установа**, за **1.487 то јест за 99,60% деце**, у **48 васпитних група и 31 мешовитој групи**;
- у **једној локалној самоуправи (у Зрењанину) у једној основној школи**, за **шесторо то јест за 0,40% деце**, у **једној мешовитој васпитној групи**.

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на српском и мађарском језику **мањи је за 54 (3,49%)**.

- ❖ Васпитно-образовни рад на мађарском језику реализује се и **двојезички – на мађарском и немачком језику – за 14 то јест за 0,02% деце**, у **једној васпитној групи мешовитог узраста, у предшколској установи у Суботици**, а у поређењу с прошлом годином, тај број се повећао за **два (16,67%)**.

Табела бр. 6: Број деце према васпитним групама и врсти установе, на мађарском језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце по васпитним групама														Мешовите васпитне групе			Укупно		
		6м - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		1г - 3г	2г - ош	3г - ош	Деце	Група	Меш. група
		деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр						
ПУ	мађарски	2	0	85	1	189	10	730	22	1167	16	947	36	400	31	4	6	86	3520	116	96
	мађарски и српски	0	0	316	13	401	13	182	5	303	6	187	5	98	6	16	1	14	1487	48	31
	мађарски и немачки	0	0	0	0	0	0	3	0	6	0	5	0	0	0	0	0	1	14	0	1
	УКУПНО	2	0	401	14	590	23	915	27	1476	22	1139	41	498	37	20	7	101	5021	164	128
ОШ	мађарски	0	0	0	0	3	0	30	0	73	1	73	5	1	0	0	0	6	180	6	6
	мађарски и српски	0	0	0	0	1	0	3	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	6	0	1
	УКУПНО	0	0	0	0	4	0	33	0	74	1	74	5	1	0	0	0	7	186	6	7
ППУ	мађарски	0	0	21	1	25	1	25	0	54	0	41	2	12	0	1	0	4	178	4	5
	мађарски и немачки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПНО	0	0	21	1	25	1	25	0	54	0	41	2	12	0	1	0	4	178	4	5
УКУПНО НА МАЂАРСКОМ		2	0	106	2	217	11	785	22	1294	17	1061	43	413	31	5	6	96	3878	126	107
%		0.05%		2.7%		5.60%		20.24%		33.37%		27.36%		10.65%					100.00%		
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО мађарски и други језик)		0	0	316	13	402	13	188	5	310	6	193	5	98	6	16	1	16	1507	48	33
%		0.00%		20.97%		26.68%		12.48%		20.57%		12.81%		6.50%					100.00%		
УКУПНО		2	0	422	15	619	24	973	27	1604	23	1254	48	511	37	21	7	112	5385	174	140
%		0.04%		7.84%		11.49%		18.07%		29.79%		23.29%		9.49%					100.00%		

1.5.1. Припремни предшколски програм на мађарском језику

Припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу на **мађарском** језику реализује се у **23 локалне самоуправе** (Ада, Апатин, Бачка Топола, Бечеј, Житиште, Зрењанин, Кањижа, Кикинда, Ковачица, Кула, Мали Иђош, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Оџаци, Сечањ, Сента, Сомбор, Србобран, Суботица, Темерин и Чока), у оквиру укупно **27 установа**, за **1.232 детета то јест за 7,07% деце, у оквиру 99 васпитних група**, и то:

- у 22 локалне самоуправе у **22 предшколске установе**, за **1.121 дете то јест за 90,99% деце, у 91 васпитној групи**;
- у три локалне самоуправе у **три основне школе (у Зрењанину, Новој Црњи и Суботици)**, за **74 детета то јест за 6,01% деце, у шест васпитних група**;
- у две локалне самоуправе у **две приватне предшколске установе (у Старој Моравици и Суботици)**, за **37 то јест за 3,00% деце, у две васпитне групе**.

* У поређењу с прошлом годином, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на мађарском језику **смањено** се за **114 (8,47%)**.

- ❖ Припремни предшколски програм реализује се и **двојезички – на српском и мађарском** језику – у **дванаест локалних самоуправа** (Апатин, Бачка Топола, Бечеј, Врбас, Зрењанин, Кикинда, Ковин, Панчево, Планидште, Сомбор, Суботица и Чока), у оквиру укупно **дванаест установа**, за **укупно 219 то јест за 1,26% деце, распоређене у 17 васпитних група**.

Васпитно-образовни рад на **српском и мађарском** језику реализује се:

- у једанаест локалних самоуправа у **једанаест предшколских установа**, за **218 то јест за 99,54% деце, у 17 васпитних група**;
- у једној локалној самоуправи у **једној основној школи** (у Зрењанину) за **једно дете то јест за 0,46%**.

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на српском и мађарском језику **повећао** се за **23 (11,73%)**.

- ❖ Припремни предшколски програм на мађарском језику реализује се и **двојезички – на мађарском и немачком** језику, за **петоро то јест за 0,03% деце**, у предшколској установи у Суботици.

*У поређењу с прошлом годином, број деце на мађарском и немачком језику **повећао** се за **три (150%)**.

Табела бр. 7: Број деце према години рођења и врсти установе, на мађарском језику и двојезично										
Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце према години рођења и врсти установе, на мађарском језику и двојезично								ППП
		2017. г (6 година)	2018. г (5 година)	2019. г (4 године)	2020. г (3 године)	2021. г (2 године)	2022. г (1 година)	2023. г. (млађи од год.)	УКУПНО	
ПУ	мађарски	896	942	845	540	200	78	19	3520	1121
	мађарски и српски	158	203	216	208	392	310	0	1487	218
	мађарски и немачки	4	4	3	3	0	0	0	14	5
	УКУПНО	1058	1149	1064	751	592	388	19	5021	1344
	%	21.07%	22.88%	21.19%	14.96%	11.79%	7.73%	0.38%	100.00%	26.77%
ОШ	мађарски	62	72	42	2	2	0	0	180	74
	мађарски и српски	0	1	1	3	1	0	0	6	1
	УКУПНО	62	73	43	5	3	0	0	186	75
	%	33.33%	39.25%	23.12%	2.69%	1.61%	0.00%	0.00%	100.00%	40.32%
ППП	мађарски	33	36	33	42	23	11	0	178	37
	мађарски и српски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПНО	33	36	33	42	23	11	0	178	37
	%	18.54%	20.22%	18.54%	23.60%	12.92%	6.18%	0.00%	100.00%	20.79%
УКУПНО НА МАЂАРСКОМ		991	1050	920	584	225	89	19	3878	1232
%		25.55%	27.08%	23.72%	15.06%	5.80%	2.29%	0.49%	100.00%	31.77%
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (мађарски и други језик)		162	208	220	214	393	310	0	1507	224
%		17.95%	10.26%	25.64%	12.82%	17.95%	15.38%	0.00%	100.00%	14.86%
УКУПНО		1153	1258	1140	798	618	399	19	5385	1456
%		21.41%	23.36%	21.17%	14.82%	11.48%	7.41%	0.35%	100.00%	27.04%

1.6. Васпитно-образовни рад на словачком језику

Предшколско васпитање и образовање на словачком језику, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се у **девет локалних самоуправа** (Алибунар, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Зрењанин, Ковачица, Нови Сад и Стара Пазова), у оквиру укупно десет установа, за **833 детета то јест за 1,20% деце**, распоређене у **17 васпитних група и 30 мешовитих**.

Васпитно-образовни рад на **словачком језику** реализује се:

- у седам локалних самоуправа у **седам предшколских установа**, за **806 то јест за 96,76% деце**, у **16 васпитних група и 30 мешовитих**;
- у две локалне самоуправе, у **три сновне школе** (у Арадцу, Пивницама и Силбашу), за **27 то јест за 3,24% деце**, у **једној васпитној групи**.

* У поређењу с прошлом годином, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на словачком језику **смањо се за 51 (6,52%)**.

- ❖ **Васпитно-образовни рад на словачком језику реализује се и двојезички – на српском и словачком језику – у четири локалне самоуправе, у укупно четири установе, за укупно 103 детета то јест за 0,16% деце, распоређене у једној васпитној групи и три мешовите групе.**

Васпитно-образовни рад на српском и словачком језику реализује се:

- у две локалне самоуправе у **две предшколске установе** (Бачки Петровац и Оџаци), за **63 детета то јест за 61,17% деце, у једној васпитној групи и једној мешовитој;**
- у две локалне самоуправе у **две сновне школе** (у Бачкој Паланци – Пивнице и у Зрењанину – Арадац), за **40 то јест за 38,83% деце, у две мешовите васпитне групе.**

*У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на српском и словачком језику **смањило се за 43 (29,45%).**

Табела бр. 8: Број деце према васпитним групама и врсти установе, на словачком језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце по васпитним групама														Мешовите васпитне групе			Укупно		
		6м - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		1г - 3г	2г - ош	3г - ош	Деце	Група	Меш. група
		деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр						
ПУ	словачки	0	0	43	1	91	1	148	4	272	4	227	5	25	1	4	0	26	806	16	30
	словачки и српски	0	0	0	0	8	0	17	0	28	1	3	0	7	0	0	1	0	63	1	1
	УКУПНО	0	0	43	1	99	1	165	4	300	5	230	5	32	1	4	1	26	869	17	31
ОШ	словачки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	1	11	0	0	0	0	27	1	0
	словачки и српски	0	0	0	0	1	0	6	0	25	0	8	0	0	0	0	1	1	40	0	2
	УКУПНО	0	0	0	0	1	0	6	0	25	0	24	1	11	0	0	1	1	67	1	2
УКУПНО НА СЛОВАЧКОМ		0	0	43	1	91	1	148	4	272	4	243	6	36	1	4	0	26	833	17	30
%		0.00%		5.16%		10.92%		17.77%		32.65%		29.17%		4.32%					100.00%		
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (словачки други језик)		0	0	0	0	9	0	23	0	53	1	11	0	7	0	0	2	1	103	1	3
%		0.00%		0.00%		8.74%		22.33%		51.46%		10.68%		6.80%					100.00%		
УКУПНО		0	0	43	1	100	1	171	4	325	5	254	6	43	1	4	2	27	936	18	33
%		0.00%		4.59%		10.68%		18.27%		34.72%		27.14%		4.59%					100.00%		

1.6.1. Припремни предшколски програм на словачком језику

Припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу на **словачком језику** реализује се у **девет локалних самоуправа** (Алибунар, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Зрењанин, Ковачица, Нови Сад и Стара Пазова), у оквиру укупно десет установа, за **244** детета то јест **1,40% деце, у оквиру 18 васпитних група**, и то:

- у седам локалних самоуправа у **седам предшколских установа**, за **217 то јест за 88,93% деце, у 15 васпитних група**;
- у две локалне самоуправе, у **три основне школе** (у Арадцу, Пивницама и Силбашу), за **27 то јест за 11,07% деце, у три васпитне групе**.

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на словачком језику **смањило се за 10 (3,94%)**.

Припремни предшколски програм реализује се и **двојезички – на српском и словачком језику – у једној локалној самоуправи** (у Оџацима), у оквиру предшколске установе, за **седморо то јест за 0,04% деце, у једној васпитној групи**.

* У поређењу с прошлом годином, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на српском и словачком језику **смањило се за 14 (66,67%)**.

Табела бр. 9: Број деце према години рођења и врсти установе, на словачком језику и двојезично										
Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце према години рођења и врсти установе, на словачком језику и двојезично								ППП
		2017. г (6 година)	2018. г (5 година)	2019. г (4 године)	2020. г. (3 године)	2021. г. (2 године)	2022. г. (1 година)	2023. г. (млађи од год.)	УКУПНО	
ПУ	словачки	194	210	176	121	69	30	6	806	217
	словачки и српски	7	7	24	17	8	0	0	63	7
	УКУПНО	201	217	200	138	77	30	6	869	224
	%	23.13%	24.97%	23.01%	15.88%	8.86%	3.45%	0.69%	100.00%	25.78%
ОШ	словачки	24	3	0	0	0	0	0	27	27
	српски и словачки	0	15	18	6	1	0	0	40	0
	УКУПНО	24	18	18	6	1	0	0	67	27
	%	35.82%	26.87%	26.87%	8.96%	1.49%	0.00%	0.00%	100.00%	40.30%
УКУПНО НА СЛОВАЧКОМ		218	213	176	121	69	30	6	833	244
%		26.17%	25.57%	21.13%	14.53%	8.28%	3.60%	0.72%	100.00%	29.29%
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (словачки и други језик)		7	22	42	23	9	0	0	103	7
%		6.80%	21.36%	40.78%	22.33%	8.74%	0.00%	0.00%	100.00%	6.80%
УКУПНО		225	235	218	144	78	30	6	936	251
%		24.04%	25.11%	23.29%	15.38%	8.33%	3.21%	0.64%	100.00%	26.82%

1.7. Васпитно-образовни рад на румунском језику

Предшколско васпитање и образовање на румунском језику, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се у **седам локалних самоуправа** (Алибунар, Вршац, Житиште, Зрењанин, Ковачица, Панчево и Пландиште), у укупно десет установа, за **100 то јест за 0,15% деце, распоређене у осам васпитних група и три мешовите групе.**

Васпитно-образовни рад на **румунском** језику реализује се:

- у **четири** локалне самоуправе, у **четири предшколске установе** (у Алибунару, Житишту, Ковачици и Пландишту), за **75 то јест за 75% деце, у три васпитне групе и три мешовите;**
- у **три** локалне самоуправе (у Вршцу, Зрењанину и Панчеву), у **шест сновних школа, за 25 то јест за 25% деце, у пет васпитних група.**

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на румунском језику **смањио** се за **49 (32,88%).**

- ❖ Васпитно-образовни рад на румунском језику реализује се и **двојезички – на српском и румунском** језику – у **три локалне самоуправе** (Алибунар, Бела Црква и Вршац), у укупно **три предшколске установе, за 65 то јест за 0,10% деце, распоређене у пет васпитних група.**

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на румунском језику **повећао** се за **22 (51,16%).**

Табела бр. 10: Број деце према васпитним групама и врсти установе, на румунском језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце по васпитним групама														Мешовите васпитне групе			Укупно			
		6т - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		1г - 3г	2г - ош	3г - ош	Деце	Група	Меш. група	
		деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр							
ПУ	румунски	0	0	0	0	0	0	6	0	34	1	29	2	6	0	0	0	3	75	3	3	
	румунски и српски	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	57	5	0	0	0	0	0	65	5	0	
	УКУПНО	0	0	0	0	0	0	6	0	42	1	86	7	6	0	0	0	3	140	8	3	
ОШ	румунски	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	8	1	15	4	0	0	0	25	5	0	
	румунски и српски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПНО	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	8	1	15	4	0	0	0	25	5	0	
УКУПНО НА РУМУНСКОМ		0	0	0	0	1	0	7	0	34	1	37	3	21	4	0	0	3	100	8	3	
%		0.00%		0.00%		1.00%		7.00%		34.00%		37.00%		21.00%					100.00%			
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (румунски и други језик)		0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	57	5	0	0	0	0	0	65	5	0	
%		0.00%		0.00%		0.00%		0.00%		12.31%		87.69%		0.00%					100.00%			
УКУПНО		0	0	0	0	1	0	7	0	42	1	94	8	21	4	0	0	3	165	13	3	
%		0.00%		0.00%		0.61%		4.24%		25.45%		56.97%		12.73%					100.00%			

1.7.1. Припремни предшколски програм на румунском језику

Припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу на **румунском језику** реализује се у **седам локалних самоуправа** (Алибунар, Вршац, Житиште, Зрењанин, Ковачица, Панчево и Пландиште), у оквиру укупно девет установа, за **56 то јест за 0,32% деце, у оквиру четрнаест васпитних група:**

- у четири локалне самоуправе, у **четири предшколских установа (у Алибунару, Житишту, Ковачици и Пландишту), за 33 детета то јест за 58,93% деце, у пет васпитних група;**
- у три локалне самоуправе (у Вршцу, Зрењанину и Панчеву) у **пет основних школа, за 23 детета то јест за 41,07% деце, у девет васпитних група.**

* У односу на прошлу годину, број деце која похађају васпитно-образовни рад на румунском језику **смањио се за 33 (37,07%).**

- ❖ Васпитно-образовни рад на румунском језику реализује се и **двојезички – на српском и румунском језику – у три локалне самоуправе** (Алибунар, Бела Црква и Вршац), у **укупно три предшколске установе, за 54 детета то јест за 0,31% деце, распоређене у пет васпитних група.**

* У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на српском и румунском језику **повећао се за 16 (42,10%).**

Табела бр.11: Број деце према години рођења и врсти установе, на <u>румунском</u> језику и двојезично										
Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце према години рођења и врсти установе, на румунском језику и двојезично								ППП
		2017. г (6 година)	2018. г (5 година)	2019. г (4 године)	2020. г. (3 године)	2021. г. (2 године)	2022. г. (1 година)	2023. г. (млађи од год.)	УКУПНО	
ПУ	румунски	19	33	11	7	5	0	0	75	33
	румунски и српски	42	22	1	0	0	0	0	65	54
	УКУПНО	61	55	12	7	5	0	0	140	87
	%	43.57%	39.29%	8.57%	5.00%	3.57%	0.00%	0.00%	100.00%	62.14%
ОШ	румунски	18	5	0	1	1	0	0	25	23
	румунски и српски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПНО	18	5	0	1	1	0	0	25	23
	%	72.00%	20.00%	0.00%	4.00%	4.00%	0.00%	0.00%	100.00%	92.00%
УКУПНО НА РУМУНСКОМ		37	38	11	8	6	0	0	100	56
%		37.00%	38.00%	11.00%	8.00%	6.00%	0.00%	0.00%	100.00%	56.00%
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (румунски и други језик)		42	22	1	0	0	0	0	65	54
%		64.62%	33.85%	1.54%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%	83.08%
УКУПНО		79	60	12	8	6	0	0	165	110
%		47.88%	36.36%	7.27%	4.85%	3.64%	0.00%	0.00%	100.00%	66.67%

1.8. Васпитно-образовни рад на русинском језику

Предшколско васпитање и образовање на русинском језику, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се у **локалној самоуправи** Кула, у **једној предшколској установи**, за укупно **153 детета то јест за 0,23% деце**, распоређене у **шест васпитних група и једној мешовитој**. У поређењу с прошлом годином, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на русинском језику **смањио се за 15 (8,93%)**.

Васпитно-образовни рад на русинском језику реализује се и **двојезички – на српском и русинском језику – у једној локалној самоуправи у једној предшколској установи** (у Врбасу), за укупно **24 детета то јест за 0,04% деце**, распоређене у једној мешовитој васпитној групи. У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена двојезичким васпитно-образовним радом на српском и русинском језику **повећао се за пет (26,31%)**.

Табела бр. 12: Број деце према васпитним групама и врсти установе, на русинском језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце по васпитним групама														Мешовите васпитне групе			Укупно		
		6т - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		1г - 3г	2г - ош	3г - ош	Деце	Група	Меш. група
		деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр						
ПУ	русински	2	0	16	1	19	1	22	1	63	2	31	1	0	0	0	0	1	153	6	1
	русински и српски	0	0	0	0	5	0	10	0	7	0	2	0	0	0	0	0	1	24	0	1
	УКУПНО	2	0	16	1	24	1	32	1	70	2	33	1	0	0	0	0	2	177	6	2
УКУПНО НА РУСИНСКОМ		2	0	16	1	19	1	22	1	63	2	31	1	0	0	0	0	1	153	6	1
%		1.31%		10.46%		12.42%		14.38%		41.18%		20.26%		0.00%					100.00%		
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (русински и други језик)		0	0	0	0	5	0	10	0	7	0	2	0	0	0	0	0	1	24	0	1
%		0.00%		0.00%		20.83%		41.67%		29.17%		8.33%		0.00%					100.00%		
УКУПНО		2	0	16	1	24	1	32	1	70	2	33	1	0	0	0	0	2	177	6	2
%		1.13%		9.04%		13.56%		18.08%		39.55%		18.64%		0.00%					100.00%		

1.8.1. Припремни предшколски програм на русинском језику

Припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу на **русинском** језику реализује се у **једној локалној самоуправи**, у предшколској установи у Кули, за **31 дете (0,18%)**, у оквиру **једне васпитне групе**.

У односу на прошлу годину, број деце која су обухваћена васпитно-образовним радом на русинском језику **смањило се за 17 (35,42)%**.

Васпитно-образовни рад на русинском језику реализује се и **двојезички – на српском и русинском језику – у једној локалној самоуправи у једној предшколској установи** (у Врбасу), за укупно **петоро деце (0,03%)**, распоређене у једној васпитној групи. Прошле године се није реализовао двојезички припремни предшколски програм на српском и русинском језику.

Табела бр.13: Број деце према години рођења и врсти установе на <u>русинском</u> језику										
Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце према години рођења и врсти установе, на русинском језику								ППП
		2017. г (6 година)	2018. г (5 година)	2019. г (4 године)	2020. г (3 године)	2021. г (2 године)	2022. г (1 година)	2023. г. (млађи од год.)	УКУПНО	
ПУ	русински	28	30	36	22	19	16	2	153	31
	српски и русински	2	7	10	5	0	0	0	24	5
	УКУПНО	30	37	46	27	19	16	2	177	36
	%	16.95%	20.90%	25.99%	15.25%	10.73%	9.04%	1.13%	100.00%	20.34%
УКУПНО НА РУСИНСКОМ		28	30	36	22	19	16	2	153	31
%		18.30%	19.61%	23.53%	14.38%	12.42%	10.46%	1.31%	100.00%	20.26%

1.9. Васпитно-образовни рад на хрватском језику

Предшколско васпитање и образовање на хрватском језику, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се у **локалној самоуправи у Суботици**, у **једној предшколској установи**, за укупно **139 то јест за 0,21% деце**, распоређене у пет васпитних група и две мешовите. У односу на прошлу годину, број деце **повећао се за девет (6,92%)**.

- ❖ Васпитно-образовни рад на хрватском језику реализује се и **двојезички – на српском и хрватском језику – у локалној самоуправи у Суботици, у основној школи у Ђурђину**, за укупно **28 то јест за 0,04% деце**, у једној васпитној групи и једној мешовитој. У поређењу с прошлом годином, број деце обухваћене васпитно-образовним радом на српском и хрватском језику **смањило се за девет (24,32%)**.

Табела бр.14: Број деце према васпитним групама и врсти установе, на хрватском језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце по васпитним групама														Мешовите васпитне групе			Укупно		
		6т - 1г		1г - 2г		2г - 3г		3г - 4г		4г - 5,5г		5,5г - ош		6,5г - ош		1г - 3г	2г - ош	3г - ош	Деце	Група	Меш. група
		деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр	деца	гр						
ПУ	хрватски	0	0	9	0	9	0	36	1	55	0	28	4	2	0	1	0	1	139	5	2
	УКУПНО	0	0	9	0	9	0	36	1	55	0	28	4	2	0	1	0	1	139	5	2
УКУПНО НА ХРВАТСКОМ		0	0	9	0	9	0	36	1	55	0	28	4	2	0	1	0	1	139	5	2
%		0.00%		6.47%		6.47%		25.90%		39.57%		20.14%		1.44%					100.00%		

1.9.1. Припремни предшколски програм на хрватском језику

Припремни предшколски програм за децу у години пред полазак у основну школу на хрватском језику реализује се у **локалној самоуправи у Суботици**, у оквиру **једне предшколске установе у Суботици**, за **30 то јест за 0,17% деце**, у оквиру **две васпитне групе**, а број деце – у поређењу с прошлом годином – **повећао за три (11,11%)**.

- ❖ Васпитно-образовни рад реализује се и **двојезички – на српском и хрватском језику – у локалној самоуправи у Суботици, у основној школи у Ђурђину**, за **укупно 14 то јест за 0,08% деце, у једној групи**. У односу на прошлу годину, **број деце се смањио за три**.

Табела бр.15: Број деце према години рођења и врсти установе, на хрватском језику и двојезично

Врста установе	Језик в-о рада/двојезично	Број деце према години рођења и врсти установе, на хрватском језику и двојезично								ППП
		2017. г (6 година)	2018. г (5 година)	2019. г (4 године)	2020. г. (3 године)	2021. г. (2 године)	2022. г. (1 година)	2023. г. (млађи од год.)	УКУПНО	
ПУ	хрватски	23	36	30	31	11	8	0	139	30
	српски и хрватски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПНО	23	36	30	31	11	8	0	139	30
	%	16.55%	25.90%	21.58%	22.30%	7.91%	5.76%	0.00%	100.00%	21.58%
ОШ	хрватски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	српски и хрватски	11	12	2	3	0	0	0	28	14
	УКУПНО	11	12	2	3	0	0	0	28	14
	%	39.29%	42.86%	7.14%	10.71%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%	50.00%
УКУПНО НА ХРВАТСКОМ		23	36	30	31	11	8	0	139	30
%		16.55%	25.90%	21.58%	22.30%	7.91%	5.76%	0.00%	100.00%	21.58%
УКУПНО ДВОЈЕЗИЧНО (хрватски и други језик)		11	12	2	3	0	0	0	28	14
%		39.29%	42.86%	7.14%	10.71%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%	50.00%
УКУПНО		34	48	32	34	11	8	0	167	44
%		20.36%	28.74%	19.16%	20.36%	6.59%	4.79%	0.00%	100.00%	26.35%

1.10. Васпитно-образовни рад на матерњем и страном језику

Васпитно-образовни рад реализује се **двојезички – на матерњем и страном језику – за децу** узраста од шест месеци до поласка у основну школу, у **три локалне самоуправе** (Нови Сад, Сомбор и Суботица), за **укупно 320 то јест за 0,48% деце** (од укупног броја деце), у **14 васпитних група** (табела број 2).

1. Васпитно-образовни рад на **српском и енглеском језику** реализује се у **две локалне самоуправе** (у Новом Саду и Суботици), за **укупно 242 детета**, у десет васпитних група:

- у **предшколској установи** у Суботици, за **114 деце**, у четири васпитне групе;
- у **једној приватној предшколској установи** (у Новом Саду), за **128 деце**, у шест васпитних група.

2. Васпитно-образовни рад на **српском и немачком** језику реализује се у Сомбору и Суботици, у **две предшколске установе**, за **64 детета**, у три васпитне групе.

3. Васпитно-образовни рад на **мађарском и немачком** језику реализује се у **предшколској установи у Суботици**, за **14 деце**, у једној васпитној групи.

- ❖ У односу на прошлу годину, број деце **повећао** се за **осам (2,56%)**. Деца похађају програм на матерњем и страном језику већ од своје друге године, а у већем броју – од треће године. Програм се организује у континуитету, закључно с припремним предшколским програмом.

1.11. Припремни предшколски програм на матерњем и страном језику

Припремни предшколски програм реализује се **двојезички – на матерњем и страном језику** – у **три локалне самоуправе** (Сомбор, Суботица и Нови Сад), за укупно **134 детета то јест за 0,77% деце** (од укупног броја деце у припремном предшколском програму), распоређене у **девет васпитних група**.

1. Васпитно-образовни рад на **српском и енглеском** језику реализује се у две локалне самоуправе, у **две предшколске установе** (у Суботици и у приватној предшколској установи у Новом Саду), за **укупно 97 деце**, у шест васпитних група:

- у **приватној предшколској установи** у Новом Саду, за **36 деце**, у две васпитне групе;
- у **предшколској установи** у Суботици, за **61 дете**, у четири васпитне групе.

2. Васпитно-образовни рад на **српском и немачком** језику реализује се у **две предшколске установе** (у Сомбору и Суботици), за **32 детета**, у две васпитне групе.

3. Васпитно-образовни рад на **мађарском и немачком** језику реализује се у **предшколској установи** у Суботици, за **петоро деце**, у једној васпитној групи.

1.12. Деца са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу реализује се у **40 локалних самоуправа**, за **укупно 1.358 то јест за 2,05% деце са сметњама у развоју и инвалидитетом** (успорен психомоторни развој, говорно-језичке сметње, интелектуалне сметње, телесна ометеност, слепи и слабовиди, глуви и наглуви, проблеми у понашању и емоционалном развоју, аутизам и первазивни развојни поремећаји, вишеструке сметње, моторичке сметње у развоју, нестимулативна средина):

- на **српском** језику – за укупно **1.202** детета то јест за **88,51% деце**; у односу на прошлу годину, за **198 то јест за 19,72% више**;
- на **мађарском** језику – за укупно **94** детета то јест за **6,92% деце**; у односу на прошлу годину, за **48 то јест за 106% деце више**;

- на **словачком** језику – за укупно **22** детета то јест за **1,62% деце**; у односу на прошлу годину, за **петоро то јест за 29,41% деце више**;
- на **русинском** језику – за **једно дете то јест 0,07%**; исти број као и прошле године;
- на **хрватском** језику – за **три детета то јест за 0,22% деце**;
- на **српском и мађарском** језику – за укупно **16** то јест за **1,17% деце**; у односу на прошлу годину, за **петоро то јест за 45,45% деце више**;
- на **српском и словачком** језику – за укупно **14** то јест за **1,03% деце**; у односу на прошлу годину, за **седморо то јест 33,33% деце мање**;
- на **српском и румунском** језику – за **троје то јест за 0,22% деце**; стање исто као и прошле године;
- на **српском и русинском** језику – за **једно дете то јест за 0,07% деце**; прошле године није било деце са сметњама;
- на **српском и хрватском** језику – за **једно дете то јест за 0,07% деце**; у односу на прошлу годину, за **два детета то јест за 66,67% више**;
- на **српском и енглеском** језику – за **једно дете то јест за 0,07%**; што је исто као и прошле године.

* У односу на прошлу школску годину, број деце са сметњама у развоју и инвалидитетом повећан је за **249 (22,45%)**.

Табела бр. 16 Број деце са сметњама у развоју према језицима

Језици	ДЕЦА СА СМЕТЊАМА И ИНВАЛИДИТЕТОМ							УКУПНО
	6м - 1г	1г - 2г	2г - 3г	3г - 4г	4г - 5,5г	5,5г - ош	6,5г - ош	
српски	0	6	20	150	330	396	300	1202
%								88.51
мађарски	0	0	0	6	22	41	25	94
%								6.92
словачки	0	0	0	2	5	14	1	22
%								1.62
русински	0	0	0	0	1	0	0	1
%								0.07
хрватски	0	0	0	0	1	1	1	3
%								0.22
српски и мађарски	0	0	0	1	7	7	1	16
%								1.17
српски и словачки	0	0	1	1	11	1	0	14
%								1.03
српски и румунски	0	0	0	0	0	3	0	3
%								0.22
српски и русински	0	0	0	1	0	0	0	1
%								0.07
српски и хрватски	0	0	0	0	0	0	1	1
%								0.07
српски и енглески	0	0	0	0	0	0	1	1
%								0.07
УКУПНО	0	6	21	161	377	463	330	1358
%	0,0	0,44	1,55	11,85	27,76	34,09	24,30	100%

ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

2.1. Законске основе

У складу с чланом 89. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), као и Законом о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 52/2021, 129/2021, 129/2021 – др. закон и 92/2023), као и с чланом 3. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 129/2021 и 92/2023), **делатност образовања и васпитања у основном образовању и васпитању** обављају:

- основна школа;
- основна школа за образовање одраслих;
- основна музичка школа;
- основна балетска школа;
- основна школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Школа обавља делатност основног образовања и васпитања остваривањем школског програма, у школском и другом простору, организовањем издвојеног одељења школе.

На основу члана 23. Закона о основном образовању и васпитању, поред школског програма, основна школа може да остварује и следеће програме:

- школски програм за образовање одраслих;
- школски програм за музичко образовање;
- школски програм за балетско образовање;
- индивидуални програм српског језика, односно језика националне мањине за ученике који не познају језик на којем се изводи настава;
- предшколски програм, односно припремни предшколски програм;
- други програми усмерени на унапређивање и повећање квалитета образовно-васпитног рада.

Основно образовање и васпитање траје осам година и остварује се у два образовна циклуса. Први циклус обухвата први, други, трећи и четврти разред, за које се организује разредна настава. Изузетно, настава страног језика и изборних програма може да се организује и као предметна настава. Други циклус обухвата пети, шести, седми и осми разред, за које се организује предметна настава.

Основно музичко образовање и васпитање траје од четири године до шест година, док балетско образовање и васпитање траје четири године, а остварују се у два образовна циклуса.

Основно образовање одраслих организује се по разредима – од првог до осмог разреда – и траје од три до пет година.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом (дете са интелектуалним, чулним и моторичким сметњама у развоју) стиче основно образовање и васпитање по правилу у школи, заједно са осталим ученицима, а када је то у најбољем интересу ученика – у школи за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом. Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом има право на индивидуални образовни план.

Ради унапређивања инклузивног образовања и васпитања, школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и школа која има одељење за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом пружа подршку школи у систему редовног образовања и васпитања. Школа у систему редовног образовања и васпитања, у којој стичу образовање и ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, може да ангажује васпитача, наставника или стручног сарадника, који је запослен у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Према одредби члана 12. Закона о основном образовању и васпитању и члана 5. Закона о основама система образовања и васпитања, образовно-васпитни рад остварује се на **српском језику и ћириличком писму**. За **припаднике националних мањина – националних заједница** образовно-васпитни рад остварује се на **језику, односно говору и писму националне мањине – националне заједнице**. Изузетно, може да се остварује и двојезички: на језику и писму националне мањине – националне заједнице и на српском језику.

У основним школама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина), образовно-васпитни рад остварује се на **шест наставних језика: српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику**.

За ученике припаднике националних мањина – националних заједница, који наставу похађају на српском наставном језику, организује се настава језика националне мањине са елементима националне културе – као изборни програм.

2.2. Делатност основног образовања и васпитања у АП Војводини

Делатност основног образовања и васпитања у АП Војводини у школској 2023/24. години остварује се укупно у **386** јавних основних школа, исто као и претходне школске године, и то:

- За укупно **135.413 ученика**, у оквиру **348 основних школа**, распоређених на територији свих **45** локалних самоуправа; у матичним школама, наставу похађа **125.113 ученика (92.39%)**, а **10.300 ученика (7.61%)** похађа наставу у оквиру **206** издвојених, подручних одељења, распоређених на територији **33** локалне самоуправе; настава се остварује у **7.001** некомбинованом одељењу (**95.98%**) и у **293** комбинована одељења (**4.02%**), укупно **7.294 одељења (100%)**; просечан број ученика у одељењу јесте **19 – исто** као и прошле школске године.
 - У поређењу с прошлом школском годином, број ученика у основним школама **повећан** је за **676**, то јест за **0.50%**.
- За укупно **1.675 ученика** са сметњама у развоју и инвалидитетом, у оквиру **13** посебних **основних школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом**, са седиштем у **13 локалних самоуправа**, које похађа **1.190 (71.04%) ученика** и у посебним одељењима при **33 основне школе**, распоређене на територији **19 локалних самоуправа**, које похађа **485 (28.96%) ученика** са сметњама у развоју и инвалидитетом.
 - У поређењу с претходном школском годином, број ученика у основним школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом **повећан** је за **116**, то јест за **6.93%**.

- За **7.781 ученика** који похађају основно музичко образовање и васпитање, при **21 основној музичкој школи**, са седиштем у **20 локалних самоуправа**; поређењем броја ученика, може се закључити да је **5.75%** ученика основних школа такође обухваћено и основним музичким образовањем и васпитањем.
 - Број ученика у основним музичким школама **повећан** је за **299** то јест за **3.84%** него прошле школске године.

- За **346 ученика** који похађају једну од **две (2) основне балетске школе**, са седиштем у Граду Новом Саду и Панчеву, које имају и **пет (5)** издвојених одељења у **четири (4)** локалне самоуправе (Кикинди, Зрењанину, Вршцу и Алибунару); поређење броја ученика указује на то да је свега **0.26%** ученика основних школа истовремено обухваћено и наставом у основним балетским школама.
 - Број ученика у основним балетским школама **смањен** је за **38** то јест за **10.98%**.

- За укупно **1.547 одраслих полазника**, у оквиру **две (2)** посебне **школе за основно образовање и васпитање одраслих**, са седиштем у **две (2)** локалне самоуправе, које похађа **618 (39.95%)** одраслих полазника, као и при **18** основних школа у **15** локалних самоуправа, које похађа **929** одрасла полазника (**60.05%**).
 - Број полазника у основним школама за образовање и васпитање одраслих **смањен** је за **40 (2.52%)**, у поређењу с претходном школском годином.

Настава за ученике основних школа организује се и у **четири (4) приватне основне школе** за укупно **496 ученика**. То су: Основна школа „Свети Кирило и Методије”, Нови Сад (**114** ученика), Основна школа „Тврђава”, Петроварадин (**116** ученика), Основна школа „Мирослав Мика Антић”, Нови Сад (**114** ученика), Основна школа „Јуниор”, Нови Сад (**144** ученика), док Основна школа и предшколска установа „Свитац”, Сремска Каменица ове године нема уписаних ученика.

- У поређењу с претходном школском годином, број ученика у приватним редовним/обавезним основним школама **повећан** је за **29** или **5.85%**.

Приватну Основну балетску школу „Раичевић” у Суботици похађа укупно **31** ученик, што је за једног (**1**) ученика **мање** него прошле школске године.

2.3. Упис ученика у први разред основне школе

Табела бр. 17 Упис ученика у први разред по наставним језицима и делатностима основног образовања у поређењу с претходном школском годином

ДЕЛАТНОСТ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ПО ШКОЛСКИМ ГОДИНАМА		НАСТАВНИ ЈЕЗИК						
		српски	мађарски	словачки	румунски	русински	хрватски	Укупно
Редовне основне школе	2022/23.	15.497	1254	250	78	37	16	17.132
	2023/24.	15.542	1297	227	86	58	35	17.245
	Разлика у броју	45	43	-23	8	21	19	113
	разлика у проценту (%)	0.29	3.43	-9.20	10.26	56.76	118.75	0.66
Образовање ученика са сметњама у развоју	2022/23.	124	17					141
	2023/24.	131	32					163
	Разлика у броју	7	15					22
	разлика у проценту (%)	5.65	88.24					15.60
Основно музичко образовање	2022/23.	1.800	338				4	2.142
	2023/24.	1.823	351				5	2.179
	Разлика у броју	23	13				1	37
	разлика у проценту (%)	1.28	3.85					1.73
Основно балетско образовање	2022/23.	165						165
	2023/24.	109						109
	Разлика у броју	-56						-56
	разлика у проценту (%)	-33.94						-33.94
Школе за основно образовање одраслих	2022/23.	350	37					387
	2023/24.	365	30					395
	Разлика у броју	15	-7					8
	разлика у проценту (%)	4.29	-18.92					2.07

На основу података приказаних у табели број 17, може се закључити да је укупан број ученика уписаних у први разред јавних основних школа у школској 2023/24. години **17.245**, што је за **113** ученика више (**0.66%**) него прошле школске године.

Такође, уочава се и то да је број ученика уписаних у први разред јавне основне школе повећан на свим наставним језицима (и то на: српском језику за **45** или **0.29%**, на мађарском

за **43** или **3.43%**, на **румунском** за **осам** или **10.26%**, на **русинском** за **21** или **56.76%**, на **хрватском** **19** или **118.75%**), осим на **словачком** језику, на којем је број ученика првог разреда **смањен** за **23** или **9.2%** у односу на претходну школску годину.

Број ученика првог разреда **повећан** је и у осталим делатностима основног образовања, и то у: основним школама за **образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом** за **22** ученика или **15.60%**; основним **музичким** школама – за **37** ученика (**1.73%**); основним школама за **образовање одраслих** – за **осморо (8) одраслих полазника (2.07%)**. Изузетак су једино основне **балетске** школе јер је број уписаних ученика у први разред **смањен** за **56** тј. **33.94%**.

2.4. Заступљеност наставних језика у основној школи

- I. Од укупног броја основних школа, у **254** школе (**72.99%**) настава се изводи само на **једном језику**:
 - на **српском** језику – у **235** школа или **67.53%** од укупног броја основних школа;
 - на **мађарском** језику – у **десет (10)** школа или **2.87%** од укупног броја основних школа;
 - на **словачком** језику – у **четири (4)** школе или **1.15%** од укупног броја основних школа;
 - на **румунском** језику – у **четири (4)** школе или **1.15%** од укупног броја основних школа;
 - на **русинском** језику – у **једној (1)** школи или **0.29%** од укупног броја основних школа.
- II. Од укупног броја основних школа, у **92** основне школе (**26.44%**) настава се изводи на **два језика**:
 - на **српском и мађарском** језику настава се изводи у **62** школе или **17.82%** од укупног броја основних школа;
 - на **српском и словачком** језику настава се изводи у **12** школа или **3.45%** од укупног броја основних школа;
 - на **српском и румунском** језику настава се изводи у **11** школа или **3.16%** од укупног броја основних школа;
 - на **српском и русинском** језику настава се остварује у **две (2)** школе или **0.57%** од укупног броја основних школа;
 - на **српском и хрватском** језику настава се остварује у **пет (5)** школа или **1.44%** од укупног броја основних школа.
- III. Од укупног броја основних школа, у **две (2)** основне школе (**0.57%**) настава се изводи на **три језика**:
 - на **српском, мађарском и румунском** језику – у **једној (1)** основној школи у Пландишту;
 - на **српском, мађарском и словачком** језику – у **једној (1)** основној школи, у месту Бело Блато, на територији Града Зрењанина.

Број јавних основних школа према наставни језицима је следећи: на српском наставном језику је **329 (94.54%)** школа, на мађарском је **74 (21.26%)** школе, на словачком **17 (4.88%)**, румунском **16 (4.60%)**, русинском **3 (0.86%)** и хрватском **5 (1.44%)** школа.

Укупно на језицима националних мањина, националних заједница, настава у јавним основним школама у АП Војводини, остварује се у **113** или у **32.47%** јавних основних школа, на територији **38** јединица локалних самоуправа.

Табела бр. 18 Заступљеност наставних језика према броју ученика и броју одељења у школској 2023/24. години

Наставни језик	Број ученика		Број одељења	
	Σ	%	Некомбинованих	Комбинованих
српски	122.002	90.10	5.977	211
мађарски	10.120	7.47	781	44
словачки	2.049	1.51	115	12
румунски	680	0.50	76	22
русински	339	0.25	27	0
хрватски	223	0.16	25	3
укупно	135.413	100	7.001	292

Табела бр. 19 Број ученика у редовним основним школама по разредима и наставним језицима у школској 2023/24. години

Наставни језик	БРОЈ УЧЕНИКА ПО РАЗРЕДИМА								Укупно
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
српски	15.542	15.586	15.342	15.093	15.298	14.951	15.071	15.119	122.002
мађарски	1.297	1.230	1.322	1.274	1.277	1.251	1.233	1.236	10.120
словачки	227	251	287	259	236	277	270	242	2.049
румунски	86	76	78	111	91	67	87	84	680
русински	58	39	37	48	46	28	31	52	339
хрватски	35	17	25	26	34	24	39	23	223
укупно	17.245	17.199	17.091	16.811	16.982	16.598	16.731	16.756	135.413
	12.74%	12.70%	12.62%	12.41%	12.54%	12.26%	12.36%	12.37%	100%

Табела бр. 20 Делатност основног образовања и васпитања према наставним језицима и броју ученика/полазника у школској 2023/24. години

Наставни језик	ДЕЛАТНОСТ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА							
	Образовање ученика са сметњама у развоју		Основно музичко образовање		Основно балетско образовање		Школе за основно образовање одраслих	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
српски	1.352	80.72	6.779	87.12	346	100	1.440	93.08
мађарски	306	18.27	988	12.70			107	6.92
словачки	15	0.90						
румунски								
русински	2	0.12						
хрватски			14	0.18				
укупно	1.675	100	7.781	100	346	100	1.547	100

2.5. Настава на српском језику

Јавне основне школе на српском језику похађа укупно **122.002** ученика, у оквиру **329** школа, распоређених на територији свих **45** локалних самоуправа. У матичним школама, наставу похађа **113.533** или **93.06%** ученика, а **8.469 (6.94%)** ученика наставу похађа у оквиру **156** издвојених одељења.

Настава се остварује у оквиру **5.977** некомбинованих одељења и **211** комбинованих одељења, укупно **6.188** одељења, што је – у односу на прошлу школску годину – **више** за укупно **75** одељења (**1.21%**). Просечан број ученика у одељењу јесте **20**, **исто** као и прошле школске године.

Наставом на српском језику обухваћено је **90.10%** то јест **122.002** ученика основних школа (табеле 18 и 19). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика који похађају наставу на српском наставном језику **повећан** је за **902** ученика (**0.74%**).

Основне школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом с наставом на српском језику похађа укупно **1.352** ученика, што је **80.72%** популације ученика у школама за ученике са сметњама у развоју (табела 20). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика на српском наставном језику **повећан** је за **82** ученика (**6.07%**).

Настава на српском језику остварује се у седишту **13** посебних основних школа за ученике са сметњама у развоју и у оквиру **13** издвојених одељења, које похађа **1.101 ученик (81.43%)** са сметњама у развоју. Такође, овај вид наставе остварује се и у посебним одељењима при **21** основној школи, које похађа **251** ученик (**18.57%**) са сметњама у развоју.

Основне музичке школе на српском језику похађа укупно **6.779** ученика, у **21** музичкој школи, са седиштем у **20** локалних самоуправа.

Наставом на српском језику обухваћено је **87.12%** ученика у основним музичким школама (табела 20). У поређењу с претходном школском годином, број ученика на српском језику **повећан** је за **251** то јест за **3.70%**.

Основне балетске школе похађа укупно **346** ученика. У поређењу с прошлом школском годином, број ученика **смањен** је за **38** ученика то јест за **10.98%**.

Основно балетско образовање остварује се само на српском језику, у **две (2)** основне балетске школе са седиштем у **две (2)** локалне самоуправе (Нови Сад и Панчево), које имају **пет (5)** издвојених одељења, у **четири (4)** локалне самоуправе (Кикинда, Зрењанин, Алибунар и Вршац). Наставу у седишту школе похађа **197** ученика (**56.94%**), а у издвојеним одељењима **149** ученика (**43.06%**).

Школе за основно образовање одраслих похађа на српском језику укупно **1.440** одрастао полазник, што је **93.08%** популације полазника у основним школама за образовање одраслих (табела 20). У поређењу с прошлом школском годином, број одраслих полазника који похађају наставу на српском језику **смањен** је за **31** или **2.5%**.

Основно образовање одраслих на српском језику остварује се у **две (2)** посебне основне школе за образовање одраслих у Новом Саду и Сомбору, које похађа **618 (42.92%)** одраслих полазника, те при **16** основних школа у **14** локалних самоуправа, које похађа **822 (57.08%)** одрасла полазника.

2.6. Настава на мађарском језику

Основне школе на мађарском језику похађа укупно **10.120** ученика, у оквиру **74** школе, распоређене на територији **28** локалних самоуправа.

У матичним школама, наставу похађа **8.637** то јест **85.35%** ученика, а **1.483 (14.65%)** ученика похађа наставу у оквиру **34** издвојена одељења.

Настава се остварује у оквиру **781** некомбинованог одељења и **44** комбинована одељења (укупно **825** одељења), што је за укупно **18** одељења **мање** него прошле школске године. Просечан број ученика у одељењу јесте **12**, **исто** као и прошле школске године.

Наставом на мађарском језику обухваћено је **10.120** ученика основних школа то јест **7.47%** (табеле 18 и 19). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика који похађају наставу на мађарском језику **смањен** је за **147** или **1.43%**.

Основне школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом на мађарском језику похађа укупно **306** ученика, што је **18.27%** од укупног броја ученика у школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом (табела 20). У односу на прошлу школску годину, број ученика на мађарском наставном језику **повећан** је за **36** или за **13.33%**.

Настава на мађарском језику остварује се у **четири (4)** посебне основне школе за ученике са сметњама у развоју, на територији **три (3)** јединице локлане самоуправе, које похађа **85 (27.78%)** ученика са сметњама у развоју. Такође, овај вид наставе остварује се и у посебним одељењима при **13** основних школа, на територији **осам (8)** јединица локалних самоуправа, које похађа **221** ученик (**72.22%**) са сметњама у развоју.

Основно музичко образовање и васпитање на мађарском језику остварује се у **осам (8)** школа које похађа укупно **988** ученика, што је **12.70%** у односу на читаву популацију ученика у основним музичким школама (табела 20). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика на мађарском језику **повећан** је за **46** ученика или **4.88%**.

Школе за основно образовање одраслих похађа на мађарском језику укупно **107** одраслих полазника, што је **6.92%** у односу на читаву популацију полазника у основним школама за образовање одраслих (табела 20). У односу на прошлу школску годину, број одраслих полазника који похађају наставу на мађарском језику **смањен** је за **девет (9)** или **7.76%** полазника.

Основно образовање одраслих на мађарском језику остварује се у посебним одељењима редовних основних школа, тј. у **три (3)** јавне основне школе, на територији **две (2)** локалне самоуправе у: Сенти и Суботици.

Учење мађарског језика са елементима националне културе

Учење мађарског језика са елементима националне културе организује се у **89** јавних основних школа, у **31** локалној самоуправи (Ада, Апатин, Бачка Паланка, Бачка Топола, Бечеј, Врбас, Вршац, Житиште, Зрењанин, Инђија, Ириг, Кањижа, Кикинда, Ковачица, Ковин, Кула, Мали Иђош, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Оџаци, Панчево, Пландиште, Сента, Сечањ, Сомбор, Србобран, Сремска Митровица, Темерин, Тител и Чока) за **2.761** ученика.

У односу на прошлу школску годину, број ученика који похађају овај вид наставе **смањен** је за **544 (16.45%)**, број школа у којима се организује настава Мађарског језика са елементима националне културе остао је **исти** као и претходне школске године, док је број локалних самоуправа **повећан за једну (1) локалну самоуправу**.

2.7. Настава на словачком језику

Основне школе на словачком језику похађа укупно **2.049** ученика, у оквиру **17** основних школа, распоређених на територији **12** локалних самоуправа.

У матичним школама, наставу похађа **2.029** ученика (**99.02%**), а **20** ученика (**0.98%**) похађа наставу у оквиру **два (2)** издвојена одељења (Луг и Сланкаменачки Виногради), на територији **две (2)** локалне самоуправе (Беочин и Инђија).

Настава се остварује у оквиру **115** некомбинованих одељења и **12** комбинованих одељења. Укупан број одељења јесте **127**, што је за **12** одељења **више** него прошле школске године. Просечан број ученика у одељењу јесте **16**, што је за **два (2)** ученика **мање** него прошле школске године.

Наставом на словачком језику обухваћено је **1.51%** то јест **2.049** ученика основних школа (табеле 18 и 19). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика који похађају наставу на словачком језику **смањен** је за **60 (2.84%)**.

Основне школе за ученике са сметњама у развоју на словачком језику похађа укупно **15** ученика, што је **0.90%** у односу на укупан број ученика у школама за ученике са сметњама у развоју (табела 20). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика на словачком наставном језику **смањен** је за **два (2)** то јест за **11.76%**.

Настава на словачком језику остварује се у **једној (1)** посебној основној школи за ученике са сметњама у развоју (у Новом Саду – издвојено одељење у Кисачу), коју похађају **четири (4)** ученика са сметњама у развоју. Такође, овај вид наставе остварује се и у посебним одељењима при **две (2)** основне школе, на територији **две (2)** локалне самоуправе (Ковачица и Бачки Петровац), које похађа **11** ученика са сметњама у развоју.

Учење словачког језика са елементима националне културе

Учење словачког језика са елементима националне културе организује се у **36** основних школа, у **13** локалних самоуправа (Бач, Бачкој Паланци, Бачком Петровцу, Беочину, Врбасу, Зрењанину, Ковачици, Новом Саду, Оџацима, Панчеву, Пландишту, Старој Пазови и Шиду), за **859** ученика.

У односу на прошлу школску годину, број ученика **смањен** је за **157 (15.45%)**, док је број локалних самоуправа у којима се организује настава Словачког језика са елементима националне културе **повећан** за **једну (1) локалну самоуправу**, а број школа – за **три (3) школе**.

2.8. Настава на румунском језику

Основне школе на румунском језику похађа укупно **680** ученика, у оквиру **16** редовних обавезних основних школа, распоређених на територији **девет (9)** локалних.

У матичним школама наставу похађа **552 (81.18%)** ученика, а **128 (18.82%)** ученика похађа наставу у оквиру **11** издвојених одељења, распоређених на територији **четири (4)** локалне самоуправе (Вршац, Житиште, Зрењанин, Пландиште).

Настава се остварује у оквиру **76** некомбинованих одељења и **22** комбинованих одељења (укупно **98** одељења), што је **исто** као и прошле школске године. Просечан број ученика у одељењу јесте **седам (7)**, **исто** као и прошле школске године.

Наставом на румунском језику обухваћено је **0.50%** то јест **780** ученика редовних обавезних основних школа (табеле 18 и 19). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика који похађају наставу на румунском језику **смањен** је за **44** ученика (**6.08%**).

Учење румунског језика са елементима националне културе

Учење румунског језика са елементима националне културе организује се у **16** основних школа, у **десет (10)** локалних самоуправа (Алибунар, Вршац, Житиште, Зрењанин, Ковачица, Ковин, Нови Сад, Панчево, Пландиште и Сечањ) за **585** ученика.

У односу на прошлу школску годину, **смањен** је број ученика за **55 (8.59%)**, број школа **смањен** је за **једну (1) школу**, док је број локалних самоуправа **исти** као и прошле школске године.

2.9. Настава на русинском језику

Основне школе на русинском језику похађа укупно **339** ученика, у оквиру **три (3)** основне школе, распоређене на територији **три (3)** локалне самоуправе (Врбас, Жабаљ и Кула).

Настава на русинском језику остварује се у оквиру **27** некомбинованих одељења, што је за **два (2)** одељења **више** него прошле школске године. Просечан број ученика у одељењу јесте **13**, што је **исто** као и прошле школске године.

Наставом на русинском језику обухваћено је **0.25%** или **339** ученика основних школа (табеле 18 и 19). У односу на прошлу школску годину, број ученика који похађају наставу на русинском језику **повећан** је за **16** то јест за **4.95%**.

Основне школе за ученике са сметњама у развоју на русинском језику похађају **два (2)** ученика, у **једном (1)** посебном одељењу при основној школи у месту Руски Крстур, на територији општине Кула.

У односу на укупан број ученика у школама за ученике са сметњама у развоју, наставом на русинском језику обухваћено је **0.12%** ученика (табела 20). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика на русинском наставном језику је **исти**.

Учење русинског језика са елементима националне културе

Учење русинског језика са елементима националне културе организује се у **24** основне школе, у **седам (7)** локалних самоуправа (Бачка Топола, Врбас, Жабаљ, Кула, Нови Сад, Сремска Митровица и Шид) за **305** ученика.

У поређењу с прошлом школском годином, **повећан** је број ученика који похађају овај вид наставе за **један (1)**, број локалних самоуправа **исти** је као и прошле школске године, док је број школа у којима се организује овај вид наставе, такође, **повећан** за **једну (1) школу**.

2.10. Настава на хрватском језику

Основне школе на хрватском језику похађа укупно **223** ученика, у оквиру **пет (5)** основних школа, на територији Града Суботице и Града Сомбора.

У матичним школама, наставу похађа **170 (76.23%)** ученика, а **53 (23.77%)** ученика похађа наставу у оквиру **два (2)** издвојена одељења.

Настава се остварује у оквиру **25** некомбинованих одељења и **три (3)** комбинована одељења, укупно **28** одељења, што је **исто** као и прошле школске године. Просечан број ученика у одељењу јесте **осам (8)**, што **исто** као и прошле школске године.

Наставом на хрватском језику обухваћено је **0.16%** или **223** ученика у основним школама (табеле 18 и 19). У односу на прошлу школску годину, број ученика који похађају наставу на хрватском језику **повећан** је за **девет (4.21%)**.

Основно музичко образовање и васпитање на хрватском језику остварује се у издвојеном одељењу у Сонти при Основној школи за посебно музичко васпитање и образовање „Стеван Христић”, Апатин, које похађа **14** ученика, што је **0.18%** у односу на читаву популацију ученика у основним музичким школама (табела 20). У поређењу с прошлом школском годином, број ученика на хрватском језику **повећан** је за **два (2)**.

Учење хрватског језика са елементима националне културе

Учење хрватског језика са елементима националне културе организује се у **12** основних школа, на територији **шест (6)** локалних самоуправа (Апатин, Бач, Сомбор, Сремска Митровица, Суботица и Шид), за **414** ученика.

У односу на прошлу школску годину, **повећан** је број ученика за **два (2)**, број школа за **једну (1)**, док је број локалних самоуправа **исти** као и прошле школске године.

2.11. Изучавање украјинског, буњевачког, бугарског, чешког, македонског, ромског и немачког језика/говора са елементима националне културе

У основним школама на територији АП Војводине, поред наставе на српском језику, настава се остварује и на још пет језика (мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику). Поред редовне наставе на наведеним језицима, ученицима је омогућено и изучавање мађарског, словачког, румунског, русинског и хрватског језика, као и још седам језика (украјински, буњевачки, ромски, бугарски, македонски, чешки и немачки језик), што је укупно **12** језика у оквиру изборне наставе – Матерњи језик/говор са елементима националне културе.

Украјински језик са елементима националне културе организује се у **три (3)** основне школе, на територији **две (2)** локалне самоуправе (Кула и Сремска Митровица) за **39** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **мање** за **шест (6)** ученика (**13.33%**), док је број школа и локалних самоуправа у којима се организује овај вид наставе **остао исти**.

Буњевачки језик са елементима националне културе остварује се у **десет** основних школа, на територији **једне (1)** локалне самоуправе (Суботица) за **222** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **мање** за **42** ученика (**15.91%**), док је број школа и локалних самоуправа у којима се организује овај вид наставе **остао исти**.

Бугарски језик са елементима националне културе остварује се у **једној (1)** основној школи у Иванову (Град Панчево) за **24** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **више** за **четири (4)** ученика (**20.00%**), док је број школа и локалних самоуправа у којима се организује овај вид наставе **остао исти**.

Чешки језик са елементима националне културе организује се у **четири (4)** основне школе на територији **две (2)** локалне самоуправе (Бела Црква и Ковин) за **163** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **мање** за **42** ученика (**20.49%**), док је број школа и локалних самоуправа у којима се организује овај вид наставе **остао исти**.

Македонски језик са елементима националне културе организује се у **шест (8)** основних школа на територији **четири (4)** локалне самоуправе (Вршац, Нови Сад, Панчево и Пландиште) за **67** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **мање** за **две (2)** школе и за **36 (34.95%)** ученика, док је број локалних самоуправа **исти** као и прошле школске године.

Ромски језик са елементима националне културе остварује се у **28** основне школе, распоређене на територији **16** локалних самоуправа (Ада, Алибунар, Бач, Бачка Паланка, Бечеј, Вршац, Жабал, Зрењанин, Кикинда, Ковачица, Ковин, Нови Сад, Оџаци, Сомбор, Сремска Митровица и Стара Пазова) за **1.016** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **више** за **39** ученика (**3.99%**), за **пет (5)** основних школа и за **четири (4)** локалне самоуправе у којима се организује овај вид наставе.

Немачки језик са елементима националне културе организује се у **14** основних школа на територији **седам (7)** локалних самоуправа (Врбас, Вршац, Нови Сад, Стара Пазова, Суботица и Темерин) за **1.255** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **више** за **једну (1)** школу и за **152 (13.78%)** ученика, док је број локалних самоуправа у којима се организује овај вид наставе **смањен** за **једну (1) локалну самоуправу**.

Табела бр. 21: Разлика у броју ученика у текућој и претходној школској години, по локалним самоуправама

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	БРОЈ УЧЕНИКА		РАЗЛИКА	
	2022/23.	2023/24.	Број ученика	У процентима (%)
Ада	936	926	-10	-1.07
Алибунар	1281	1285	4	0.31
Апатин	1605	1580	-25	-1.56
Бач	829	810	-19	-2.29
Бачка Паланка	3735	3715	-20	-0.54
Бачка Топола	1804	1825	21	1.16
Бачки Петровац	914	882	-32	-3.50
Бела Црква	1067	1041	-26	-2.44
Беочин	1018	1010	-8	-0.79
Бечеј	2430	2447	17	0.70
Врбас	3097	3037	-60	-1.94
Вршац	3600	3540	-60	-1.67
Жабалъ	2162	2182	20	0.93
Житиште	1067	1074	7	0.66
Зрењанин	8052	8008	-44	-0.55
Инђија	3413	3458	45	1.32
Ириг	668	670	2	0.30
Кањижа	1434	1445	11	0.77
Киkinда	3616	3554	-62	-1.71
Ковачица	1675	1683	8	0.48
Ковин	2171	2153	-18	-0.83
Кула	2705	2700	-5	-0.18
Мали Иђош	831	821	-10	-1.20
Нова Црња	614	649	35	5.70
Нови Бечеј	1593	1606	13	0.82
Нови Кнежевац	659	645	-14	-2.12
Нови Сад	29970	30794	824	2.75
Опово	832	832	0	0.00
Оџаци	1819	1821	2	0.11
Панчево	9041	9145	104	1.15
Пећинци	1587	1583	-4	-0.25
Пландиште	542	551	9	1.66
Рума	3703	3678	-25	-0.68
Сента	1371	1365	-6	-0.44
Сечањ	783	767	-16	-2.04
Сомбор	4961	4894	-67	-1.35
Србобран	1231	1227	-4	-0.32
Сремска Митровица	5287	5324	37	0.70
Сремски Карловци	536	549	13	2.43
Стара Пазова	5066	5150	84	1.66
Суботица	9177	9218	41	0.45
Темерин	2113	2106	-7	-0.33
Тител	1094	1086	-8	-0.73
Чока	578	552	-26	-4.50
Шид	2070	2025	-45	-2.17
УКУПНО	134.737	135.413	676	0.50

Анализирајући податке приказане у табели број 21, може се констатовати да је број ученика – у односу на претходну годину – **смањен у 25** локалних самоуправа (Ада, Апатин, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бела Црква, Беочин, Врбас, Вршац, Зрењанин, Кикинда, Ковин, Кула, Мали Иђош, Нови Кнежевац, Пећинци, Рума, Сента, Сечањ, Сомбор, Србобран, Темерин, Тител, Чока и Шид), у **једној (1)** локалној самоуправи (Опово) број ученика је **исти** као и прошле школске године, док је у **19** локалних самоуправа (Алибунар, Бачка Топола, Бечеј, Жабаљ, Житиште, Инђија, Ириг, Кањижа, Ковачица, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Сад, Оџаци, Панчево, Пландиште, Сремска Митровица, Сремски Карловци, Стара Пазова и Суботица) **повећан** број ученика.

Највеће **смањење** односно највећа разлика у броју ученика уочена је у следећим локалним самоуправама: Сомбору, Кикинди, Врбасу, Вршцу, Шиду и Зрењанину док је процентуално изражено највеће смањење у број ученика у општинама Чоки (4.5%⁹) и Бачком Петровцу (3.5%).

Највеће **повећање** односно највећа разлика у броју ученика уочена је у следећим локалним самоуправама: Новом Саду, Панчеву, Старој Пазови, Инђији, Суботици и Сремској Митровици док је процентуално изражено (изнад један и по посто) највеће повећање у број ученика изражено у: Новој Црњи, Новом Саду, Сремским Карловцима, Пландишту и Старој Пазови.

Табела бр. 22: *Компарација броја уписаних ученика у први разред текуће школске године и број уписаних у осми разред претходне школске године*

I раз. 2023/24.	VIII раз. 2022/23.	Разлика	
		Број	%
17.245	16.596	649	3.91

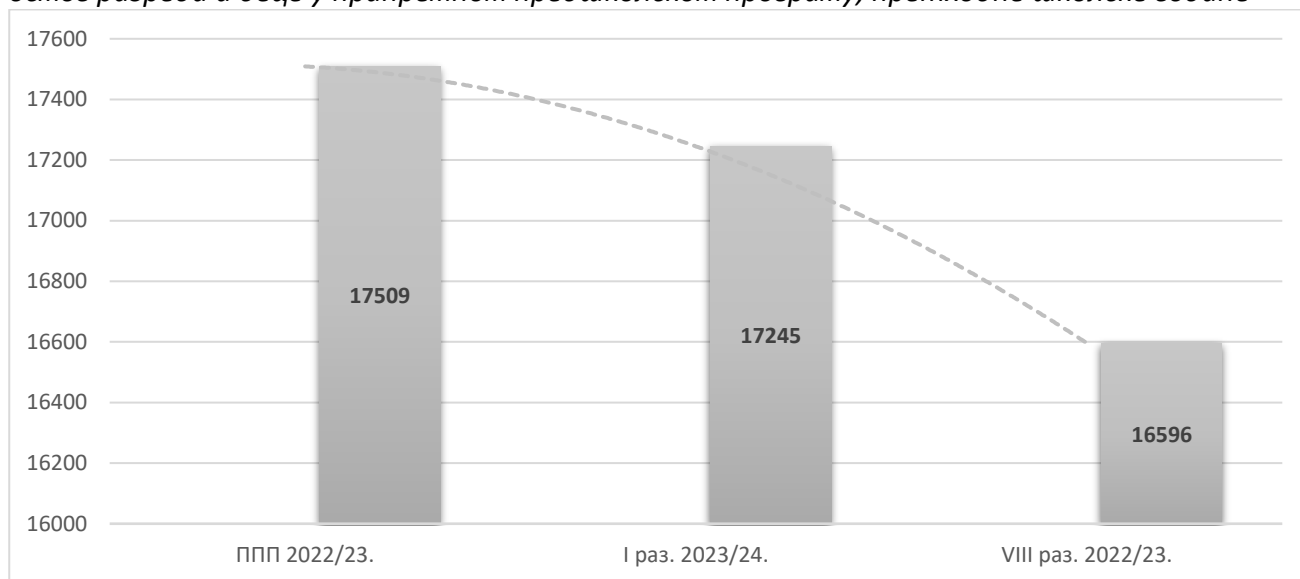
Један од узрока **повећања** броја ученика у основној школи приказан је у табели бр. 22. Наиме, подаци јасно указују на то да је овогодишњи упис ученика у први разред тзв. улаз, у односу на прошлогодишњи број ученика осмог разреда тзв. излаз, **повећан** за **649** ученика или **3.91%**.

Табела бр. 23: *Компарација броја уписаних ученика у први разред текуће школске године и број деце обухваћене припремним предшколским програмом претходне школске године*

ППП 2022/23.	I раз. 2023/24.	Разлика	
		Број	%
17.509	17.245	264	1.51

Анализа података, приказаних у табели бр. 23, указује на то да је број ученика уписаних у први разред, текуће школске године, **мањи** од броја деце која су била обухваћена обавезним припремним предшколским програмом претходне школске године (за 264 то јест за 1.51%). Разлика у броју деце и ученика исте генерације, кроз две узастопне школске године унутар обавезног система образовања, може се објаснити следећим чињеницама: 1) одлагање уписа деце у први разред основне школе; 2) упис деце са сметњама у развоју и инвалидитетом у посебне школе по прилагођеном програму; 3) миграција становништва ван територије АП Војводине.

Графикон бр. 2: Графички приказ броја ученика првог разреда у односу на број ученика осмог разреда и деце у припремном предшколском програму, претходне школске године

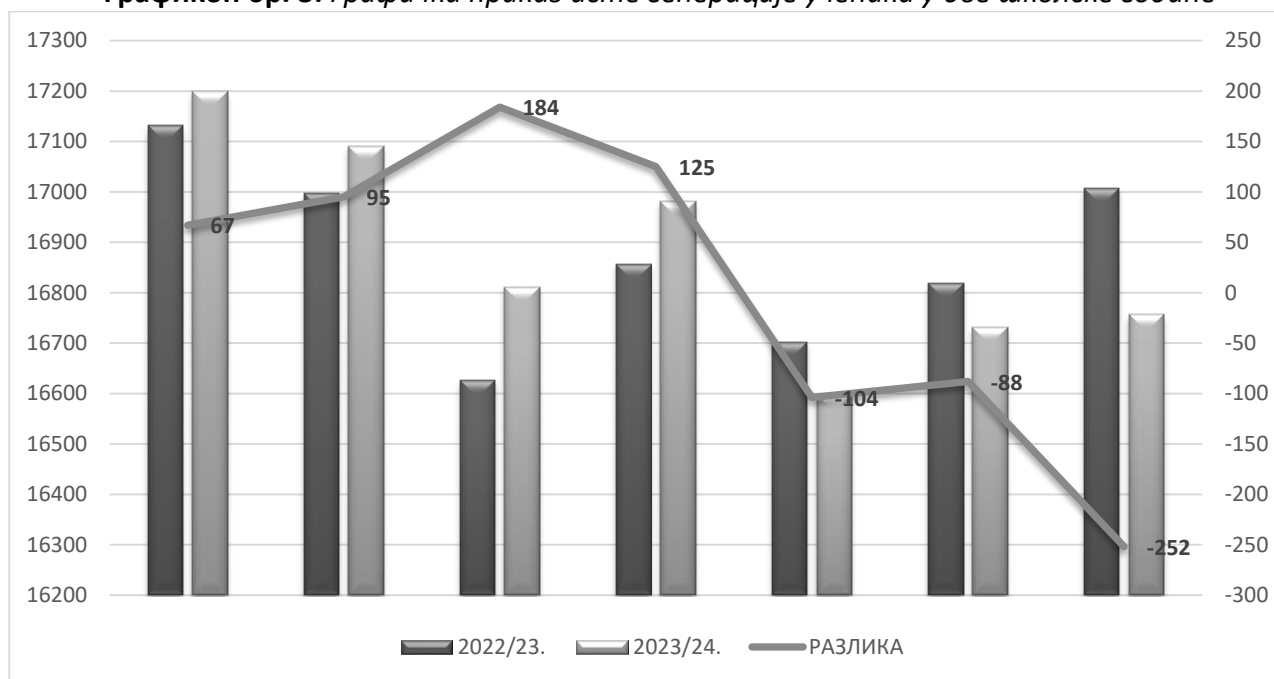
Графикон бр. 2 јасно показује да је број ученика уписаних у први разред основне школе, у АП Војводини, у односу на прошлу школску годину, **смањен** у поређењу с бројем деце која су похађала припремни предшколски програм, али је **повећан** ако имамо у виду број ученика прошлогодишњег осмог разреда.

Табела бр. 24: Компарација броја ученика исте генерације – по школским годинама

Број ученика по разредима и шк. годинама	I/II	II/III	III/IV	IV/V	V/VI	VI/VII	VII/VIII
2022/23.	17.132	16.996	16.627	16.857	16.702	16.819	17.008
2023/24.	17.199	17.091	16.811	16.982	16.598	16.731	16.756
РАЗЛИКА	67	95	184	125	-104	-88	-252

На основу података приказаних у табели бр. 24, компарацијом броја ученика исте генерације у две узастопне школске године, може се констатовати да се број ученика у нижим разредима, у првом циклусу, повећавао, што је вероватно узроковано миграцијама тј. досељавањем становништва на територију АП Војводине. Број ученика у вишим разредима се осипа, а осипање је израженије у другом циклусу основног образовања, у вишим разредима основне школе, на прелазу из разредне наставе у предметну наставу. То осипање најизраженије је на прелазу из седмог разреда у осми разред.

Графикон бр. 3: Графички приказ исте генерације ученика у две школске године

Графикон бр. 3 показује да су разлике у броју ученика израженије у вишим разредима основне школе, а најизраженије на прелазу ученика из седмог разреда у осми разред.

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

3.1. Законске основе

У складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), као и Законом о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 52/2021, 129/2021, 129/2021 – др. закон и 92/2023), делатност средњег образовања и васпитања обављају: гимназија, стручна школа, средња уметничка школа, мешовита школа и средња школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.

У први разред средње школе уписују се лица са стеченим основним образовањем и васпитањем.

У гимназији се стиче опште образовање и васпитање у четворогодишњем трајању, којим се обезбеђује припрема за наставак образовања у високошколским установама. У специјализованој гимназији и одељењима за ученике са изузетним способностима, остварују се посебни наставни планови и програми за ученике са изузетним способностима у четворогодишњем трајању, којима се обезбеђује припрема за наставак образовања у високошколским установама.

У стручној школи стичу се одговарајуће опште и стручно образовање и васпитање у трогодишњем и четворогодишњем трајању за обављање послова одговарајућег занимања и за наставак образовања у високошколским установама.

У уметничкој школи стиче се опште и уметничко образовање и васпитање (музичко и балетско образовање, дизајн), у четворогодишњем трајању, за обављање послова одговарајућег занимања и за наставак образовања у високошколским установама.

Мешовита школа обезбеђује образовање и васпитање које се стиче у гимназији и стручној школи, односно у гимназији и уметничкој школи.

У школи за ученике са сметњама у развоју остварује се образовање и васпитање за одговарајућа занимања ученика који ову школу похађају на основу мишљења интерресорне комисије за процену додатне образовне, здравствене и социјалне подршке ученику уз сагласност родитеља.

Изузетно, поједина лица или групе лица из осетљивих категорија, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом, могу да се упишу у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности у стицању образовања и васпитања, у складу с прописаним мерилима и по поступку који пропише министар.

Након завршеног средњег образовања и васпитања, у средњу школу може да се упише лице ради преквалификације, доквалификације, специјалистичког образовања, или обуке.

Према одредби члана 5. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), образовно-васпитни рад остварује се на **српском** језику.

За припаднике националне мањине, образовно-васпитни рад остварује се на језику националне мањине, а може да се изводи и двојезички – на језику и писму националне мањине и на српском језику, у складу с посебним законом.

Одредбом члана 5. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 52/2021, 129/2021, 129/2021 – др. закон и

92/2023), прописано је да се наставни план и програм остварују и на језику и писму националне мањине, односно двојезички, ако се приликом уписа у први разред за то определи најмање петнаест ученика.

Средња школа на територији АП Војводине може да реализује наставу и остварује школски програм на језицима националних мањина – националних заједница и за мање од петнаест ученика, уз сагласност Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Када се образовно-васпитни рад остварује на српском језику, за ученика припадника националне мањине организује се настава језика националне мањине са елементима националне културе, као изборни предмет.

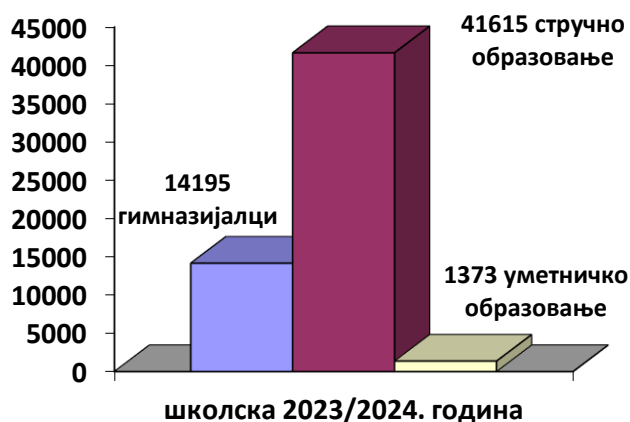
3.2. Делатност средњег образовања и васпитања у АП Војводини

У школској 2023/2024. години, на територији АП Војводине, у четрдесет локалних самоуправа (од укупно четрдесет пет) односно у тридесет четири општине и шест градова, постоји **сто двадесет девет средњих школа: двадесет гимназија, седамдесет две стручне школе, седамнаест мешовитих школа, десет уметничких школа и десет школа за средње образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.** Мешовите школе обављају делатност гимназијског и стручног, или уметничког образовања и васпитања. Дужина трајања стручног образовања јесте три године, односно четири године. Школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом обављају делатност средњег образовања и васпитања у трајању од једне, две и три године у оквиру следећих подручја рада: машинство и обрада метала (бравар, лимар), делатност личних услуга (фризер), хемија, неметали и графичарство (помоћник књиговесца, помоћник картонажера), текстилство и кожарство (шивач обуће, конфекцијски шивач), пољопривреда, производња и прерада хране (цвећар-вртлар, пекар), трговина, угоститељство и туризам (сервир, кувар), геодезија и грађевинарство (молер) и шумарство и обрада дрвета (израђивач дрвне галантерије).

Средњим образовањем у јавним средњим школама на територији АП Војводине обухваћено је **57.183 ученика у 2.554 одељења.** Од тог броја, у гимназијама се школује **12.556 ученика, у стручним школама 39.336 ученика, у мешовитим школама 4.070 ученика и у уметничким школама 1.221 ученик.** У десет средњих школа за ученике са сметњама у развоју образује се **618 ученика (шест ученика мање него претходне школске године).** **Просечан број ученика у одељењу јесте двадесет три.** У поређењу с прошлом школском годином, број ученика у средњим школама мањи је за **400 (0,69%).**

С обзиром на то што се у мешовитим школама обавља делатност гимназијског и стручног или уметничког образовања, укупан број гимназијалаца јесте **14.195** то јест **24,82%** од укупног броја ученика. Број ученика који стичу стручно образовање јесте **41.615 (72,78%),** док је број ученика који се образују у области уметности **1.373** то јест **2,40%** (Графикон бр. 4).

Графикон бр. 4 – Број ученика по врсти средњег образовања

На територији АП Војводине постоје **двадесет седам приватних средњих школа**, за које је Секретаријат утврдио да испуњавају услове – у погледу простора, опреме, наставних средстава и потребног броја наставника, као и стручних сарадника – за почетак рада и обављање делатности средњег образовања и васпитања.

Од наведеног броја, **седам приватних средњих школа** јесу **гимназије**, **дванаест – стручне школе**, док је **осам мешовитих школа**, то јест поред стручног образовања верификоване су и за гимназијско образовање.

У школској 2023/2024. години, у приватним средњим школама, према подацима које су школе доставиле, образује се укупно **2.122 редовних ученика**. У односу на претходну школску годину, приватне средње школе похађа **197 ученика више**. Ученици се образују у следећим подручјима рада: гимназија (општег типа, друштвено-језичког смера, информатичког смера, за надарене ученике у рачунарској гимназији и за ученике са посебним способностима за спорт) – **895** ученика (181 ученик више него претходне школске године); здравство и социјална заштита – **746** ученика (18 ученика мање); електротехника – **206** ученика (40 ученика више); економија, право и администрација – **158** ученика (12 ученика више); саобраћај – **68** ученика (17 ученика мање); трговина, угоститељство и туризам – **31** ученик; машинство и обрада метала – **18** ученика.

У средњим школама на територији АП Војводине, образовно-васпитни рад (у даљем тексту: настава) остварује се на **шест наставних језика: српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику**. Настава на ромском језику није организована у средњим школама са седиштем на територији АП Војводине.

Настава на језицима националних мањина – националних заједница организована је у **тридесет пет средњих школа**, са седиштем у **седамнаест локалних самоуправа**:

- у **седам гимназија** (у шест гимназија – на мађарском језику, у једној гимназији – на румунском језику, а у једној од гимназија и на хрватском језику);
- у **деветнаест стручних школа** (у једној стручној школи на румунском језику и у осамнаест стручних школа на мађарском језику, од којих се у једној школи, поред

мађарског језика, настава одвија и на словачком, односно хрватском наставном језику);

- у **седам мешовитих школа** (у четири школе на мађарском језику, у две – на словачком језику и у једној школи у којој ученици на русинском језику стичу гимназијско образовање);
- у **две уметничке школе – на мађарском језику**.

Постоји **320 одељења** у којима се одржава настава на језицима националних мањина – националних заједница, коју похађа **4.905 ученика**, то јест **8,58%** од укупног броја ученика средњих школа.

Број ученика који похађају наставу на једном од језика националних мањина – националних заједница **мањи** је за **120** него школске 2022/2023. године, **док је проценат/обухват ученика** који се образују на језицима националних мањина – националних заједница, у поређењу са укупним бројем ученика средњих школа, мањи за 0,15%.

3.3. Настава на српском језику

У школској 2023/2024. години, настава на српском језику у АП Војводини организована је у **сто петнаест** средњих школа у **тридесет осам локалних самоуправа** за **52.278 ученика**, распоређених у **2.234 одељења**. *Просечан број ученика у одељењу јесте око двадесет четири.*

Број ученика који се школују на српском језику **мањи** је за **280 (0,53%)** него прошле године.

Средње образовање и васпитање на српском језику остварује се у **осамнаест гимназија**, **седамдесет две стручне школе**, **шеснаест мешовитих школа** и **десет уметничких школа**.

Највећи средњошколски центри у АП Војводини, наставом на српском језику, имају обухваћен следећи број ученика: **Нови Сад – 14.815** ученика; **Панчево – 5.025** ученика; **Зрењанин – 4.438** ученика; **Суботица – 3.209** ученика; **Сомбор – 3.084** ученика; **Сремска Митровица – 2.820** ученика; **Кикинда – 1.731** ученик.

3.3.1. Број ученика по врстама средњих школа

У **осамнаест гимназија** уписано је **11.764 ученика**, у **447 одељења** (*просечан број ученика у одељењу јесте двадесет седам*).

У поређењу с прошлом школском годином, број ученика у гимназијама **већи** је за **100**.

У **72 стручне школе** уписано је **36.039 ученика**, у **1.520 одељења** (*просечан број ученика у одељењу јесте двадесет четири*).

Број ученика у стручним школама **мањи** је за **284 (0,78%)** него прошле школске године.

За стицање средњег образовања и васпитања у трајању од три године уписано је **6.565 ученика** то јест **18,22%** од броја ученика уписаних у стручне школе, а за стицање средњег

образовања и васпитања у трајању од четири године – **29.474 ученика** то јест **81,78%** од броја ученика уписаних у стручне школе, што је за око **0,08%** више уписаних ученика за четворогодишње образовање, односно за толико мање обухваћено трогодишњим стручним образовањем.

У **шеснаест мешовитих школа** уписано је **3.308 ученика**, распоређених у **183 одељења**. *Четворогодишње образовање у мешовитим школама* стиче **2.854 ученика**, а *трогодишње* – **454 ученика**.

Број ученика у мешовитим школама **мањи** је за **77** него прошле школске године.

Гимназијско образовање у мешовитим школама стиче **1.253 ученика**, тако да **гимназијалаца** укупно има **13.017 (24,9%)** у поређењу с бројем ученика у средњим школама у којима се настава остварује на српском језику (**52.280**), што је 26 ученика мање него претходне школске године.

Стручно образовање у мешовитим школама стиче **1.858 ученика** (1.404 ученика четворогодишње и 454 ученика трогодишње образовање), тако да – имајући у виду број ученика у средњим школама који похађају наставу на српском језику – **стручно образовање стиче 38.009 ученика (72,71%)**.

Број гимназијалаца на српском наставном језику **мањи** је за **26 (2%)** него прошле школске године, док је број ученика који стичу **стручно** образовање **мањи** за **318** то јест за **0,83%**.

Од **13.017** гимназијалца, **4.846** ученика стиче образовање по наставном плану и програму *општег типа*, **3.583** ученика стиче образовање по наставном плану и програму за *друштвено-језички смер* и **2.691** ученик по наставном плану и програму за *природно-математички смер*. За смер за ученике с посебним способностима за математику, физику, за рачунарство и информатику, биологију и хемију, као и за надарене ученике филолошке струке, укупно се образује **1.897** ученика.

У **десет уметничких школа** – балетске и музичке школе, као и у школе за дизајн – уписано је **1.167 ученика**. У Политехничкој школи у Суботици, која је верификована за делатност средњег образовања у овом подручју рада, уписано је још **85 ученика**, тако да је у подручју рада културе, уметности и јавног информисања укупно уписано **1.252 ученика**, што је – у поређењу с прошлом школском годином – **мање за седам**.

У табели број 26 (страница 57), дат је преглед броја ученика по подручјима рада за сваки од наставних језика.

Поредећи податке с претходном школском годином, на српском наставном језику најочљивије је смањење броја ученика у подручју рада економије (213 ученика мање), у подручју рада машинства (197 ученика мање) и у подручју рада пољопривреде (85 ученика мање), док је знатно повећан број у подручју рада здравства (104 ученика више), у подручју рада личних услуга (67 ученика више) и електротехнике (63 ученика више).

3.4. Настава на мађарском језику

Настава на мађарском језику у школској 2023/2024. години организована је у **тридесет четири средње школе**, са седиштем у **дванаест локалних самоуправа**, за **4.185 ученика**, распоређена у **277 одељења**.

У поређењу с прошлом школском годином, **број ученика** који се школују на мађарском језику **мањи** је за **147**. Од укупног броја ученика у средњим школама, **процент обухваћених ученика наставом на мађарском језику мањи** је за **0,2%** него прошле године и износи **7,32%**.

Број средњих школа у којима се настава у целини и делимично изводи на мађарском језику: **осам** школа – у Суботици, **четири школе** – у Зрењанину, **пет** школа – у Новом Саду, **четири** школе – у Сенти, **две** школе – у Сомбору, **три** школе – у Бечеју, **три** школе – у Бачкој Тополи и по **једна** школа – у Ади, Кањижи, Темерину, Чоки и Новом Кнежевцу.

3.4.1. Број ученика по врстама средњих школа

Настава на мађарском језику остварује се у **седам гимназија** – од којих су две гимназије за талентоване ученике математичког и филолошког усмерења, у **двадесет једној стручној школи**, у **четири мешовите школе** и у **две уметничке школе**.

У **седам гимназија** у Сенти, Зрењанину, Сомбору, Суботици, Бечеју и Новом Саду, уписан је **671 ученик**, **распоређен у четрдесет пет одељења** – **16%** од укупног броја ученика у средњим школама који наставу похађају на мађарском језику. **Просечан број ученика у одељењу јесте петнаест**. Број ученика у гимназијама је исти као и у претходној школској години.

У **двадесет једној стручној школи** уписано је **2.994 ученика**, у **183 одељења**, то јест **71,56%** од укупног броја ученика у средњим школама који наставу похађају на мађарском језику (0,28% мање него претходне године). **Просечан број ученика у одељењу јесте седамнаест**. Број ученика у стручним школама, у поређењу с претходном школском годином, мањи је за **118**, а настава се више не изводи у Средњој техничкој школи у Сомбору.

У **трогодишње стручне школе** уписано је **604 ученика** – **20,17%** од укупног броја ученика уписаних у стручне школе с наставом на мађарском језику (**2.994**), а у **четворогодишње стручне школе** **2.390 ученика** – **79,83%** од укупног броја ученика уписаних у стручне школе с наставом на мађарском језику. У поређењу с прошлом школском годином, **14 ученика** мање се школују у **трогодишњим** стручним школама и **104 ученика** мање – у **четворогодишњим** стручним школама.

У **четири мешовите школе** – Гимназију са домом ученика за талентоване ученике „Бољаи” у Сенти, Гимназију и стручну школу „Доситеј Обрадовић” у Новом Кнежевцу, Гимназију „Доситеј Обрадовић” у Бачкој Тополи и Средњу школу „Лукијан Мушицки” у Темерину – уписано је **466 ученика**, распоређених у **32 одељења** (**11,13%** од укупног броја ученика који наставу похађају на мађарском језику).

Гимназијско образовање у овим мешовитим школама стиче **195 ученика**, тако да **гимназијалаца** који похађају наставу на мађарском језику има **866**, то јест **20,68%** од укупног броја ученика који наставу похађају на мађарском језику, што је за **16 ученика мање него прошле школске године**, а **процент (обухват) гимназијалаца на мађарском наставном језику већи је за 0,32%**.

Стручно образовање у мешовитим школама стиче **204 ученика**, односно **109 ученика за занимања у трогодишњем трајању**, а **95 ученика за занимања у четворогодишњем трајању**, у подручјима рада **економија, право и администрација, машинство и обрада метала, трговина, угоститељство и туризам и саобраћај**.

Стога, **стручно образовање** на мађарском језику стиче укупно **3.198 ученика (713 за трогодишња занимања и 2.485 за четворогодишња)**, то јест **76,42%** од укупног броја ученика који наставу похађају на мађарском језику, што је за **118 ученика мање** него претходне школске године, а **процент (обухват) ученика који стичу стручно образовање на мађарском наставном језику мањи је за 0,13%**.

Уметничко образовање у две уметничке школе и у једној мешовитој школи похађа укупно **121 ученик** или **2,89%** од укупног броја ученика који наставу похађају на мађарском језику.

Дакле, у поређењу с претходном школском годином, број ученика који се образују на мађарском наставном језику јесте мањи, али постоји тенденција повећања обухвата ученика који стичу гимназијско образовање.

У табели број 26 (страна 57), дат је преглед броја ученика по подручјима рада за сваки од наставних језика.

У поређењу с прошлом школском годином, број ученика је мањи у сваком од подручја рада, осим у машинству и у хемији и графичарству.

Настава на мађарском језику у целини се остварује у средњим школама у Ади, Кањижи, Новом Кнежевцу, Чоки и Темерину. Настава на мађарском језику највећим делом изводи се на мађарском језику у Суботици, Бачкој Тополи, Бечеју и у Новом Саду, док је стање неповољније у Зрењанину и Сомбору.

Наставни предмети за које се настава изводи на српском језику:

- Српски као нематерњи језик (у две школе у Бачкој Тополи, две – у Зрењанину, две – у Сенти, две – у Новом Саду и у једној школи у Суботици);
- Физичко васпитање (у једној школи у Бачкој Тополи, једној – у Зрењанину и једној – у Сомбору);
- Латински језик (у две средње школе у Зрењанину, једној школи у Сомбору и у једној – у Суботици);
- Социологија (у једној школи у Зрењанину);
- Енглески језик (у једној средњој школи у Бечеју, једној – у Зрењанину и у једној – у Новом Саду);
- Ликовна култура (у две средње школе у Бечеју, у једној школи у Зрењанину и у једној – у Сомбору);
- Филозофија (у једној средњој школи у Зрењанину);
- Немачки језик (у једној средњој школи у Сомбору);
- Физика (у једној средњој школи у Сомбору).

На српском језику одржава се настава из стручних предмета **у области личних услуга у Бечеју, у области програмирања и у области здравства у Зрењанину, у Суботици из стручних предмета у области грађевинарства и области здравства.**

3.4.2. Учење мађарског језика са елементима националне културе

Према подацима које су нам доставиле средње школе, учење мађарског језика са елементима националне културе у школској 2023/2024. години организовано је за 19 ученика у Политехничкој школи у Суботици.

3.5. Настава на словачком језику

Настава на **словачком језику** у школској 2023/2024. години организована је у три средње школе: Гимназији „Јан Колар” са домом ученика у Бачком Петровцу, Гимназији „Михајло

Пупин” у Ковачици и Медицинској школи „7. април” у Новом Саду. Наставу похађа **353 ученика** (0,6% од укупног броја ученика средњих школа), распоређена у **деветнаест одељења**.

Просечан број ученика у одељењу јесте деветнаест.

Уписано је три одељења са 45 ученика за трогодишње образовање (*кувар*) и 16 одељења са 308 ученика за четворогодишње образовање (гимназијско образовање, стручно образовање у подручју рада здравства и социјалне заштите и електротехнике – електротехничар информационах технологија).

Наставу на словачком језику похађа **девет (9) ученика више него прошле школске године**, али је проценат/обухват ученика који су се определили за наставу на словачком језику остао исти.

У Гимназији „Михајло Пупин” у Ковачици, **на српском језику изводи се настава из наставног предмета Латински језик, Биологија, Ликовна култура, Физика**, а у Гимназији „Јан Колар” са домом ученика у Бачком Петровцу из једног општег предмета (Руски језик) и стручних предмета из области **угоститељства**.

3.5.1. Учење словачког језика са елементима националне културе

Учење словачког језика са елементима националне културе у школској 2023/2024. години организовано је за **50 ученика** и изводи се: У Гимназији „Бранко Радичевић” и у Економско-трговинској школи „Вук Караџић” у **Старој Пазови** – за **30 ученика**, и у Гимназији „Михајло Пупин” у **Ковачици за 20 ученика**.

3.6. Настава на румунском језику

Настава на **румунском језику**, у школској 2023/2024. години, организована је у **Економско-трговинској школи „Доситеј Обрадовић” у Алибунару** (подручје рада: **економија, право и администрација**, образовни профил: **економски техничар**) и Гимназији „**Борислав Петров Браца**” у **Вршцу** (општи тип гимназије) за **121 ученика** – у **осам одељења (0,21% од укупног броја ученика)**. Гимназијско образовање стиче **74 ученика** – у **четири одељења**, а стручно образовање стиче **47 ученика** – у **четири одељења**.

Број ученика који похађају наставу на румунском језику **већи је за једанаест у поређењу с прошлом школском годином**. **Просечан број ученика у одељењу јесте око петнаест**.

У Економско-трговинској школи „Доситеј Обрадовић” у Алибунару, **настава на српском језику изводи се из општег наставног предмета Српски језик као нематерњи**.

3.6.1. Учење румунског језика са елементима националне културе

Према подацима које су нам доставиле средње школе, учење румунског језика са елементима националне културе у школској 2023/2024. години није организовано за ученике у средњим школама на територији АП Војводине.

3.7. Настава на русинском језику

У школској 2023/2024. години настава на **русинском језику** организована је у **Основној и средњој школи са домом ученика „Петро Кузмјак” у Руском Крстуру**, општина Кула, за **35 ученика**, распоређених у **четири одељења** гимназије општег типа. **Просечан број ученика у одељењу јесте девет.**

У поређењу с прошлом школском годином, **број ученика** у одељењима с наставом на русинском језику **мањи је за један.**

У Основној и средњој школи са домом ученика „Петро Кузмјак” у Руском Крстуру, **настава на српском језику** изводи се из **наставног предмета Ликовна култура, Филозофија и Енглески језик.**

3.7.1. Учење русинског језика са елементима националне културе

Учење русинског језика са елементима националне културе у школској 2023/2024. години није организовано за ученике у средњим школама на територији АП Војводине.

3.8. Настава на хрватском језику

У школској 2023/2024. години настава на **хрватском језику** организована је за **211 ученика** – у дванаест одељења, и то: у Гимназији „Светозар Марковић” у Суботици – за **47 ученика**, распоређених у **четири одељења** гимназије општег типа; у Политехничкој школи у Суботици – за **53 ученика** распоређена у **четири одељења** у подручју рада хемија, неметали и графичарство и подручју рада шумарство и обрада дрвета; у Средњој медицинској школи у Суботици – за **111 ученика** у подручју рада здравство и социјална заштита за образовне профиле медицинска сестра – техничар и физиотерапеутски техничар.

Број ученика у одељењима с наставом на хрватском језику **већи је за осам, а проценат ученика** који наставу похађају на хрватском језику износи **0,37%.**

У Средњој медицинској школи у Суботици, **настава на српском језику** изводи се из **наставног предмета Латински језик.**

3.8.1. Учење хрватског језика са елементима националне културе

Учење хрватског језика са елементима националне културе у школској 2023/2024. години организовано је за **19 ученика** у Политехничкој школи у Суботици.

3.9. Учење буњевачког језика са елементима националне културе

Учење буњевачког језика са елементима националне културе у школској 2023/2024. години организовано је за **19 ученика** у Политехничкој школи и **за три ученика** у Техничкој школи „Иван Сарић” у Суботици.

3.10. Обједињени прегледи броја ученика по наставним језицима

У наставку ове информације дат је табеларни преглед броја одељења и ученика у средњим школама на територији АП Војводине – по наставним језицима, разредима и према дужини трајања образовања (табела број 25), а затим и табеларни преглед броја ученика уписаних по подручјима рада и наставним језицима.

Настава у средњим школама на територији АП Војводине изводи се у 15 подручја рада (табела број 26).

Гледајући укупан број, највише ученика, као и претходне године, стиче гимназијско образовање (24.82%), затим следе области електротехнике (13.20%), економије (10.25%), здравства (9.47%), као и машинства (8.70%).

Најфреквентнији образовни профили јесу следећи: општи тип гимназије, електротехничар рачунара, техничар мехатронике, економски техничар и пословни администратор, техничар за компјутерско управљање (ЦНЦ) машинама и машински техничар за компјутерско конструисање, медицинска сестра – техничар.

Број ученика знатно је смањен у подручјима рада економије, машинства, хемије и графичарства, а мало повећан у подручју рада здравства, трговине и угоститељства, геодезије и грађевинарства.

Најмање ученика образује се за занимања у области металургије, а затим текстилства, шумарства и личних услуга.

Настава на српском језику изводи се у свих 15 подручја рада, на мађарском језику – у 13, на хрватском и словачком – у четири, на румунском – у два и на русинском језику само у подручју рада гимназије.

Табела бр. 25: Преглед броја одељења и ученика у средњим школама у АПВ у школској 2023/2024. години, по наставним језицима, разредима и дужини трајања образовања

Наставни језик	I разред				II разред				III разред				IV разред				СВЕГА				УКУПНО	
	трогодишње		четворогодишње		трогодишње		четворогодишње		трогодишње		четворогодишње		четворогодишње		трогодишње		четворогодишње					
	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.	одељ.	учен.		
СРПСКИ	148	2741	458	11805	138	2200	455	11347	140	2078	452	11190	443	10917	426	7019	1808	45259	2234	52278		
МАЂАРСКИ	17	238	57	861	20	242	53	813	22	233	55	948	53	850	59	713	218	3472	277	4185		
СЛОВАЧКИ	1	18	4	81	1	17	4	74	1	10	4	82	4	71	3	45	16	308	19	353		
РУМУНСКИ	0	0	2	33	0	0	2	25	0	0	2	26	2	37	0	0	8	121	8	121		
РУСИНСКИ	0	0	1	10	0	0	1	6	0	0	1	15	1	4	0	0	4	35	4	35		
ХРВАТСКИ	0	0	3	59	0	0	3	61	0	0	3	40	3	51	0	0	12	211	12	211		
УКУПНО	166	2997	525	12849	159	2459	518	12326	163	2321	517	12301	506	11930	488	7777	2066	49406	2554	57183		

Табела бр. 26: Преглед броја ученика у средњим школама у АПВ у школској 2023/2024. години по подручјима рада:

Назив подручја рада	УКУПАН број ученика	Процент у односу на укупан број ученика (57183)	СРПСКИ наставни језик (број ученика)	МАЂАРСКИ наставни језик (бр. ученика)	СЛОВАЧКИ наставни језик (бр. ученика)	РУМУНСКИ наставни језик (бр. ученика)	РУСИНСКИ наставни језик (бр. ученика)	ХРВАТСКИ наставни језик (бр. ученика)	Занимања с највећим бројем ученика
Гимназија	14195	24.82%	13017	866	156	74	35	47	општи тип
Култура, уметност и јавно информисање	1373	2.40%	1252	121					музички извођач класичне и традиционалне музике, ликовна уметност
Економија, право и администрација	5862	10.25%	5413	402		47			економски техничар и пословни администратор
Електротехника	7548	13.20%	6870	618	60				електротехничар рачунара,
Трговина, угоститељство и туризам	4441	7.77%	4107	289	45				туристичко-хотелијерски техничар, кувар
Здравство и социјална заштита	5413	9.47%	4698	512	92			111	медицинска сестра – техничар
Машинство и обрада метала	4974	8.70%	4470	504					техничар за компјутерско управљање (ЦНЦ) машинама, машински техничар за компјутерско конструисање
Пољопривреда, производња и прерада хране	3414	5.97%	3071	343					пољопривредни и прехранбени техничар
Хемија, неметали и графичарство	2623	4.59%	2487	90				46	техничар за заштиту животне средине, фотограф
Саобраћај	3790	6.63%	3584	206					техничар друмског саобраћаја
Геодезија и грађевинарство	1394	2.44%	1286	108					архитектонски техничар, геодетски техничар-геометар
Шумарство и обрада дрвета	695	1.22%	688					7	техничар за обликовање намештаја, шумарски техничар
Делатност личних услуга	812	1.42%	735	77					фризер
Текстилно и кожарство	596	1.04%	547	49					техничар моделар одеће
Геологија, рударство и металургија	53	0.09%	53						руководилац постројења за добијање нафте
УКУПАН БРОЈ УЧЕНИКА	57183	100.00%	52278	4185	353	121	35	211	

3.11. Упис ученика у први разред средњих школа на територији АП Војводине у школској 2023/2024. години

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије објавило је јединствени Конкурс за упис ученика у први разред средњих школа у школској 2023/2024. години.

Одлуком министра просвете о упису ученика у средњу школу за школску 2023/2024. годину, утврђен је број места за упис ученика у први разред средњих школа на територији Републике Србије по школама, подручјима рада, образовним профилима, трајању образовања и по наставним језицима.

За упис у први разред средњих школа на територији АП Војводине, у школској 2023/2024. години, за **16.596 ученика** који су у школској 2022/2023. години завршили **осми разред**, планирано је **19.464 места** то јест **17,28% више места за упис** од броја ученика осмог разреда.

У **119 јавних средњих школа у АП Војводини (гимназије, стручне школе, мешовите и уметничке школе)** у први разред у школској 2023/2024. години **уписано је укупно 15.846 ученика – 95,48% од броја ученика осмог разреда.**

Први разред јавних средњих школа није уписало 750 ученика (4,52%).

Број уписаних ученика за 308 је већи него у претходној школској години, а број ученика осмака већи је за 232.

Први разред **приватних средњих школа** уписао је **571 редован ученик**, док је преосталих **179 ученика** након завршене основне школе **прекинуло даље школовање, понављало разред**, односно **преселило се** у иностранство или у друге делове Републике Србије.

Планирани упис остварен је са 81,41% (на планираних 19.464 места уписано је 15.846 ученика).

Табела бр. 27: Структура реализације плана уписа према дужини трајања образовања

дужина трајања образовања	ПЛАНИРАНО			УПИСАНО		
	бр. одељ.	бр. уч.	од укупног броја планираних места	бр. одељ.	бр. уч.	од укупног броја уписаних ученика
три године	171	4.362	22,41%	166	2.997	18,91%
четири године	541	15.102	77,59%	525	12.849	81,09%
укупно	712	19.464	100,00%	691	15.846	100,00%

У поређењу с претходном годином, планиран је готово исти проценат трогодишњих, односно четворогодишњих занимања, али се проценат уписаних ученика за трогодишња занимања повећао, док се за четворогодишња – смањило.

План уписа ученика у први разред средњих школа у АП Војводини, у којима се настава одржава на српском језику, реализован је са **84,65%**, за 1,93% боље него претходне школске године. На **17.183 планирана места**, у **628 одељења**, уписано је **14.546 ученика** у **606 одељења**. У односу на прошлу школску годину, планирано је **55 места мање**, а укупан **број уписаних ученика већи је за 295 (2,07%)**. Просечан број ученика у одељењу јесте **24**. Од 14.853 ученика који су у школској 2022/2023. години наставу завршили на српском језику, 97,93% наставило је средње образовање (14.546 ученика), што је за 1% више него претходне школске године. Наставу на српском језику у јавним средњим школама није уписало 307 ученика (2,07%).

У току 2022/2023. школске године, наставу на једном од језика националних мањина – националних заједница – мађарском, словачком, румунском, русинском или хрватском језику – похађало је **1.743 ученика осмог разреда (75 ученика више него прошле школске године)**, од којих је **1.300 ученика (74,58%) наставило да се школује на језику националне мањине – националне заједнице** у средњој школи у школској 2023/2024. години. У односу на претходну школску годину, 2,58% мање ученика наставило је школовање на матерњем језику.

План уписа ученика у први разред средњих школа у АП Војводини, у којима се настава изводи на мађарском језику, реализован је са **56,33% (5% више** него претходне школске године), јер је на **1.951 планирано место**, у **73 одељења**, уписано **1.099 ученика** у **74 одељења**. У поређењу с прошлом школском годином, **број уписаних ученика већи је за десет**. Просечан број ученика у одељењу јесте **15**.

Број ученика основних школа који су у **завршном (осмом) разреду** у школској 2022/2023. години похађали наставу на мађарском језику јесте **1.299** (49 ученика више него претходне школске године), од којих је **1.099 ученика (84,60%) наставило школовање на мађарском језику**, што је 2,52% мањи обухват него претходне школске године.

План уписа у први разред средњих школа у АП Војводини оних ученика који наставу слушају на словачком језику реализован је са **66% (4,67% мање)**, јер је на планираних **150 места**, у пет одељења, уписано **99 ученика**. **Број уписаних ученика мањи је за седам (7)** у односу на претходну школску годину.

У основним школама, у школској 2022/2023. години, наставу на словачком језику похађало је **272 ученика осмог разреда (15 ученика мање него прошле школске године)**, од којих је **99 ученика (36,40%) наставило школовање на словачком језику (0,53% мање ученика него претходне школске године наставило је школовање на словачком језику)**.

План уписа у први разред средњих школа у АП Војводини оних ученика који похађају наставу на румунском језику реализован је са **55%** (за 13,33% више него претходне школске године), јер је на **60 места** уписано **33 ученика** или **осам ученика више** него прошле школске године. Просечан број ученика у одељењу јесте **око 17**.

У основним школама, у школској 2022/2023. години, наставу на румунском језику похађао је **96 ученика осмог разреда (15 ученика више него претходне школске године)**, од

којих је **33 ученика (34,37%) наставило школовање на румунском језику**. Изражено у процентима – **3,51% више** ученика него прошле школске године наставило је школовање на румунском језику.

План уписа у први разред средњих школа у АП Војводини оних ученика који похађају наставу на **русинском језику** реализован је са **33,33%**, јер је – на планираних **30 места** – уписано **дест ученика**.

У основним школама, у школској 2022/2023. години, наставу на русинском језику похађало је **46 ученика осмог разреда** (17 ученика више него претходне школске године); од тог броја, **десет ученика (21,74%) наставило је школовање на русинском језику**, што је за **2,40% мањи обухват** ученика који су наставили школовање него прошле школске године.

План уписа ученика у први разред средњих школа у АП Војводини, у којима се настава похађа на **хрватском језику**, реализован је са **65,55%**, јер је на планираних **90 места** уписано **59 ученика**. Уписан је један ученик мање него претходне школске године.

У основним школама, у школској 2022/2023. години, наставу на хрватском језику похађало је **30 ученика осмог разреда** (девет ученика више претходне школске године), **док се за средње образовање определило 59 ученика (196,67%)**; дакле, и ученици који нису похађали основну школу на хрватском језику.

У табели бр. 28 приказан је **број ученика припадника националних мањина – националних заједница**, који су након основног образовања **наставили школовање на неком од језика националне мањине – националне заједнице** у школској 2023/2024. години.

Табела бр. 28: Наставак школовања на матерњем језику

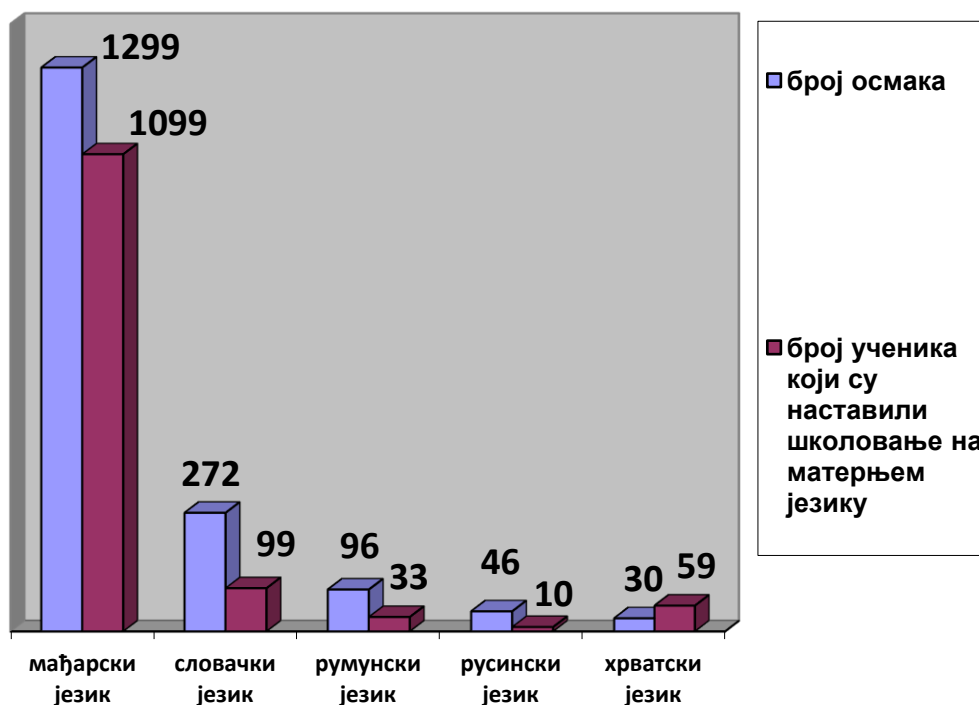
Наставни језик	Осми разред 2022/2023.	Наставили школовање на матерњем језику школске 2023/2024. (%)		Трогодишње образовање	Постотак (%) од укупног броја уписаних ученика	Четворогодишње образовање	Постотак (%) од укупно уписаних на матерњем језику
мађарски језик	1.299	1.099	84,60%	238	21,66%	861	78,34%
словачки језик	272	99	36,40%	18	18,18%	81	81,82%
румунски језик	96	33	34,37%	33	100,00%
русински језик	46	10	21,74%	10	100,00%
хрватски језик	30	59	196,67%	59	100,00%

Ове године, смањен је обухват ученика на свим језицима националних мањина – националних заједница, осим на румунском језику. Средње образовање на хрватском језику и даље уписује више ученика од броја ученика који основно образовање стичу на том наставном језику.

Број ученика уписаних за трогодишња и четворогодишња занимања на мађарском и словачком наставном језику приближно је исти и у овој школској години као и претходне године.

Следи графички приказ броја ученика који су након основног образовања на неком од језика националних мањина – националних заједница наставили школовање на том језику у школској 2023/2024. години.

Графикон бр. 5 – Наставак школовања на матерњем језику

У средњим школама на територији АП Војводине није организована настава на ромском језику – као језику националне заједнице.

Ако погледамо реализацију уписа ученика у први разред (табела бр. 29), видећемо да је, као и претходне године, највише уписаних ученика за гимназијско образовање, затим следе области електротехнике, економије, машинства и здравства.

Обухват ученика гимназијског образовања је повећан, као и у областима трговине и угоститељства и у области личних услуга.

У осталим подручјима рада, обухват ученика је мањи у односу на прошлогодишњи упис ученика у први разред.

Табела бр. 29: Упоредни преглед броја ученика уписаних у први разред средњих школа по подручјима рада и наставним језицима у школској 2022/2023. и 2023/2024. години																
Подручје рада	УПИСАНО У ПРВИ РАЗРЕД ШКОЛСКЕ 2022/2023							Обухват подручјем рада (процент у односу на укупан број ученика)	УПИСАНО У ПРВИ РАЗРЕД ШКОЛСКЕ 2023/2024							Обухват подручјем рада (процент у односу на укупан број ученика)
	српски	мађарски	словачки	румунски	руски	хрватски	УКУПНО		српски	мађарски	словачки	румунски	руски	хрватски	УКУПНО	
Гимназија	3249	214	42	18	7	8	3538	22.77%	3391	233	35	16	10	18	3703	23.37%
Електротехника	1853	162	20				2035	13.10%	1872	141	20				2033	12.83%
Економија, право и администрација	1420	74		7			1501	9.66%	1303	101		17			1421	8.97%
Здравство и социјална заштита	1216	133	30			30	1409	9.07%	1241	110	26			30	1407	8.88%
Пољопривреда, производња и прерада хране	860	92					952	6.13%	871	92					963	6.08%
Машинство и обрада метала	1363	124					1487	9.57%	1362	152					1514	9.55%
Хемија, неметали и графичарство	656	16				22	694	4.47%	626	52				11	689	4.35%
Саобраћај	1061	62					1123	7.23%	1089	47					1136	7.17%
Трговина, угоститељство и туризам	1269	83	14				1366	8.79%	1374	89	18				1481	9.35%
Култура, уметност и јавно	338	41					379	2.44%	367	29					396	2.50%
Геодезија и грађевинарство	368	47					415	2.67%	356	23					379	2.39%
Шумарство и обрада дрвета	173						173	1.11%	202						202	1.27%
Текстилство и кожарство	158	16					174	1.12%	170	12					182	1.15%
Личне услуге	248	25					273	1.76%	300	18					318	2.01%
Геологија, рударство и металургија	19						19	0.12%	22						22	0.14%
УКУПНО	14251	1089	106	25	7	60	15538	100.00%	14546	1099	99	33	10	59	15846	100.00%

3.12. Дуално образовање у средњим школама на територији АП Војводине

На основу податка прикупљених од средњих школа на територији АП Војводине, дуално образовање у школској 2023/2024. години остварује се у **19 локалних самоуправа**, у **28 средњих школа**, у **осам подручја рада**, за укупно **2.161 ученика**:

Машинство и обрада метала (891 ученик): бравар-заваривач, инсталер, оператер машинске обраде резањем, механичар моторних возила, индустријски механичар, техничар за компјутерско управљање (ЦНЦ) машинама;

Електротехника (375 ученика): техничар мехатронике, електричар, електромонтер мрежа и постројења, сервисер термичких и расхладних уређаја, монтер телекомуникационих мрежа;

Пољопривреда, производња и прерада хране (334 ученика): пекар, месар, прехранбени техничар, пољопривредни техничар, виноградар-винар, руковалац – механичар пољопривредне технике, оператер у прехранбеној индустрији;

Трговина, угоститељство и туризам (178 ученика): кувар, конобар, трговац, посластичар, туристички техничар;

Шумарство и обрада дрвета (129 ученика): оператер за израду намештаја, техничар за обликовање намештаја и ентеријера;

Саобраћај (117 ученика): техничар друмског саобраћаја.

Текстилство (75 ученика): индустријски кројач, модни кројач, техничар – моделар одеће;

Геодезија и грађевинарство (62 ученика): оператер основних грађевинских радова, руковалац грађевинском механизацијом, полагач облога, декоратер зидних површина.

У односу на прошлу годину, уписано је **145 ученика више**, што је 3,8% од укупног броја ученика, односно 5,2% од броја ученика који стичу стручно образовање. Ученици су распоређени у 130 одељења, од којих се 1.441 ученик (у 96 одељења) дуално образује за трогодишња занимања, а 720 ученика (у 34 одељења) за четворогодишња занимања. Од укупног броја, у првом разреду је 864 ученика, у другом – 580, у трећем разреду – 556 и у четвртом разреду – 161 ученик.

На српском језику, дуално образовање се изводи за укупно 2.102 ученика, у 125 одељења.

На мађарском наставном језику, овај модел образовања организован је у три средње школе у Суботици. Укупно има 59 ученика распоређених у пет комбинованих одељења, у три подручја рада: Геодезија и грађевинарство – 26 ученика (оператер основних грађевинских радова, руковалац грађевинском механизацијом, полагач облога, декоратер зидних површина); Електротехника – 15 (електричар); Пољопривреда, производња и прерада хране – пет ученика (виноградар-винар); Трговина, угоститељство и туризам – 13 ученика (посластичар).

Планиран је упис у први разред у **57 одељења**, са **1.457 места** (1.009 трогодишњих и 448 четворогодишња), а **уписано је 1.024 ученика у 53 одељења** (690 ученика за трогодишња занимања и 334 ученика за четворогодишња занимања). **Реализација планираног уписа износи 70,28%**.

Од укупно 11.747 ученика уписаних у први разред средњих школа за стручно образовање (2.997 за трогодишња занимања и 8.750 за четворогодишња), **7,35% ученика уписано је за дуалне образовне профиле** (864 ученика), што је 135 ученика (1,08%) више него прошле године.

Дуално образовање реализује се у свим окрузима:

- Највећи број ученика (**478**) јесте у **Јужнобачком округу** – у Новом Саду, Темерину, Бачкој Паланци, Жабљу – у областима машинства, електротехнике, угоститељства и обраде дрвета;
- **Сремски округ** – Сремска Митровица, Стара Пазова, Рума, Ириг, Инђија, Пећинци, **433 ученика**, у машинству, угоститељству, преради хране, обради дрвета, текстилству, електротехници;
- У **Севернобачком округу** – у Суботици (Политехничка школа, Техничка школа „Иван Сарић” и Хемијско-технолошка школа), **394 ученика** образује се по дуалном моделу у областима производње и прераде хране, грађевинарства, угоститељства, текстилства, обраде дрвета, електротехнике, машинства и саобраћаја;
- **Јужнобанатски округ** – Панчево, Вршац, Ковин, **293 ученика** – у пољопривреди, угоститељству, машинству, електротехници;
- У **Средњебанатском округу**, у Зрењанину, у Техничкој школи и Хемијско-прехранбеној и текстилној школи „Урош Предић” (**113 ученика** у областима машинство, електротехника, прерада хране);
- **Западнобачки округ** – Сомбор, Оџаци, Кула – у пољопривреди, машинству, текстилству и угоститељству за **72 ученика**;
- У **Севернобанатском округу** у Техничкој школи у Кикинди, за **63 ученика** у подручју рада машинство и обрада метала.

ДВОЈЕЗИЧКА НАСТАВА У АП ВОЈВОДИНИ

У складу с Правилником о ближим условима за остваривање двојезичне наставе („Службени гласник РС”, бр. 105/2015, 50/2016, 35/2017; у даљем тексту: Правилник), двојезичка настава одвија се на српском језику, односно на језику националне мањине и на страном језику. У складу с Правилником, реализација двојезичке наставе може почети:

- у шестом, односно седмом разреду основне школе;
- у првом разреду средње школе.

Ученици шестог и седмог разреда основне школе, односно првог разреда средње школе обавезни су да полажу испит за проверу знања страног језика. Прописани ниво за шести разред јесте А1.1, за седми разред – А1.2 и за први разред гимназије и стручне школе – А2, према Заједничком европском оквиру за живе језике.

У школској 2023/2024. години, двојезичка настава реализује се у **четири локалне самоуправе** на територији АП Војводине (Град Нови Сад, Град Суботица, Град Панчево, Град Сремска Митровица).

Двојезичком наставом обухваћено је укупно **пет школа**: три основне школе и две гимназије.

Двојезичка настава реализује се за **укупно 560 ученика**, од којих је **228 ученика у основним школама**, а **332 – у гимназијама**.

Двојезичка настава остварује се на матерњем и страном језику у проценту који је прописан Правилником, и то на матерњим језицима – српском и мађарском језику, те на страним језицима – енглеском, немачком, руском и француском језику.

Према подацима које су образовно-васпитне установе доставиле Секретаријату, следеће основне и средње школе остварују двојезички облик рада у школској 2023/2024. години:

1. Основна школа „**10. октобар**” у **Суботици** двојезичку наставу реализује у по два одељења шестог, седмог и осмог разреда, *по српско-немачком и мађарско-немачком моделу*, за 141 ученика.
2. Основна школа „**Јован Јовановић Змај**” у **Сремској Митровици** двојезичку наставу реализује у по једном одељењу, шестог, седмог и осмог разреда, *по српско-енглеском моделу*, за 62 ученика.
3. Основна школа „**Свети Сава**” у **Панчеву** двојезичку наставу реализује у једном одељењу седмог разреда, *по српско-енглеском моделу*, за 25 ученика.
4. **Гимназија „Јован Јовановић Змај” у Новом Саду** двојезичку наставу реализује у по два комбинована одељења првог, другог, трећег и четвртог разреда природно-математичког смера *по српско-енглеском, српско-немачком, српско-француском и српско-руском моделу*, за 226 ученика.
5. **Митровачка гимназија у Сремској Митровици** двојезичку наставу реализује у по једном одељењу првог, другог, трећег и четвртог разреда општет типа гимназије, *по српско-енглеском моделу*, за 106 ученика.

Правилником није уређен ниво предшколског васпитања и образовања, али предшколске установе могу статутом установе, у складу са законом, утврдити језик на ком установа организује васпитно-образовни рад.

Двојезички васпитно-образовни рад остварује се у **три предшколске установе у три локалне самоуправе** – Новом Саду, Сомбору и Суботици.

Двојезичким васпитно-образовним радом обухваћено је укупно **320 деце у 14 васпитних група**, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу:

- **на српском и енглеском језику** у две локалне самоуправе (Нови Сад и Суботица), у једној јавној и у једној приватној предшколској установи, за укупно 242 детета у десет васпитних група;
- **на српском и немачком језику** у Сомбору и у Суботици у две предшколске установе, за 64 детета у три васпитне групе;
- **на мађарском и немачком језику** реализује се у Суботици у једној предшколској установи, за 14 деце у једној васпитној групи.

Секретаријат је расписао Конкурс за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области образовања у АП Војводини у 2023. години – финансирање и суфинансирање основних и средњих школа у АП Војводини које реализују двојезичку наставу у 2023. години, у укупном износу од 3.500.000,00 динара.

На поменути конкурс пристигло је три (3) пријаве у области основног образовања и три (3) пријаве у области средњег образовања, које су испуњавале прописане услове.

У области основног образовања распоређено је укупно 1.673.000,00 динара – за набавку опреме 890.000,00 динара и за програмске трошкове 783.000,00 динара. Средства У области средњег образовања распоређено је укупно 1.827.000,00 динара – за набавку опреме 327.000,00 динара и за програмске трошкове 1.500.000,00 динара.

УПОРЕДНА АНАЛИЗА БРОЈА ДЕЦЕ И УЧЕНИКА У ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ У АП ВОЈВОДИНИ

Посматрајући број деце/ученика према нивоима образовања и наставним језицима, пет година уназад (табела бр. 30), можемо закључити следеће.

Укупан број деце/ученика у предуниверзитетском образовању и васпитању у АП Војводини мањи је за 2,81% него пре пет година.

Најочљивије је смањење броја ученика у средњим школама – за 7,50%, у основном образовању број ученика мањи је за 1,46%, док се број деце у припремном предшколском програму континуирано повећава и већи је за 3,49%.

Број деце у припремном предшколском програму је нешто мањи него прошле године, али је већи за 587 (3,49%) у односу на пре пет година. Повећава се број деце која похађају наставу на српском наставном језику, док се број ученика који наставу похађају на језицима националних мањина – националних заједница – смањује, посебно када су у питању русински и румунски језик.

Број ученика у основним школама мањи је за 2.011 (1,46%) него пре пет година, али је у односу на прошлу годину забележено повећање (676 ученика више). Број ученика у основном образовању и васпитању је мањи када је реч о настави на свим наставним језицима, осим на русинском језику.

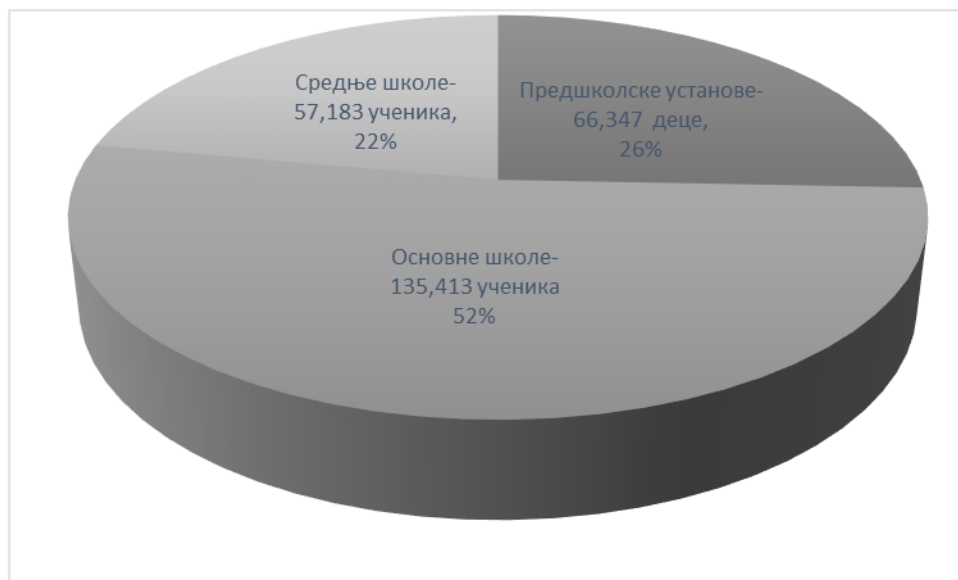
У средњим школама, смањење ученика је знатно и континуирано. Средњошколаца је за 4.638 (7,50%) мање него пре пет година. Најочљивије је смањен број средњошколаца који наставу похађају на русинском и мађарском наставном језику, док је број оних који наставу похађају на хрватском наставном језику већи него пре пет година.

Табела бр. 30: Преглед укупног броја деце/ученика по нивоима образовања и наставним језицима, пет година уназад

Наставни језик	Ниво образовања	Школска година				
		2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Укупан број деце/ученика по нивоима образовања и васпитања	Предшколске установе-ППП	16834	17344	17163	17509	17421
	Основне школе	137424	135357	134405	134737	135413
	Средње школе	61821	61020	60118	57583	57183
УКУПНО деце/ученика у образовно-васпитном систему		216079	213721	211686	209829	210017

Српски	Предшколске установе-ППП	14750	15185	15308	15471	15524
	Основне школе	122784	121168	120812	121100	122002
	Средње школе	56073	55473	54702	52558	52278
Мађарски	Предшколске установе-ППП	1513	1613	1428	1544	1456
	Основне школе	11052	10691	10125	10267	10120
	Средње школе	5014	4824	4683	4332	4185
Словачки	Предшколске установе-ППП	312	308	266	275	251
	Основне школе	2255	2192	2189	2109	2049
	Средње школе	375	357	361	344	353
Румунски	Предшколске установе-ППП	158	149	108	127	110
	Основне школе	782	758	750	724	680
	Средње школе	113	111	114	110	121
Русински	Предшколске установе-ППП	53	43	35	48	36
	Основне школе	326	331	316	323	339
	Средње школе	44	36	40	36	35
Хрватски	Предшколске установе-ППП	48	46	18	44	44
	Основне школе	225	217	213	214	223
	Средње школе	202	219	218	203	211

Графикон бр. 6: Укупан број деце и ученика у установама предуниверзитетског образовања и васпитања у школској 2023/2024. години

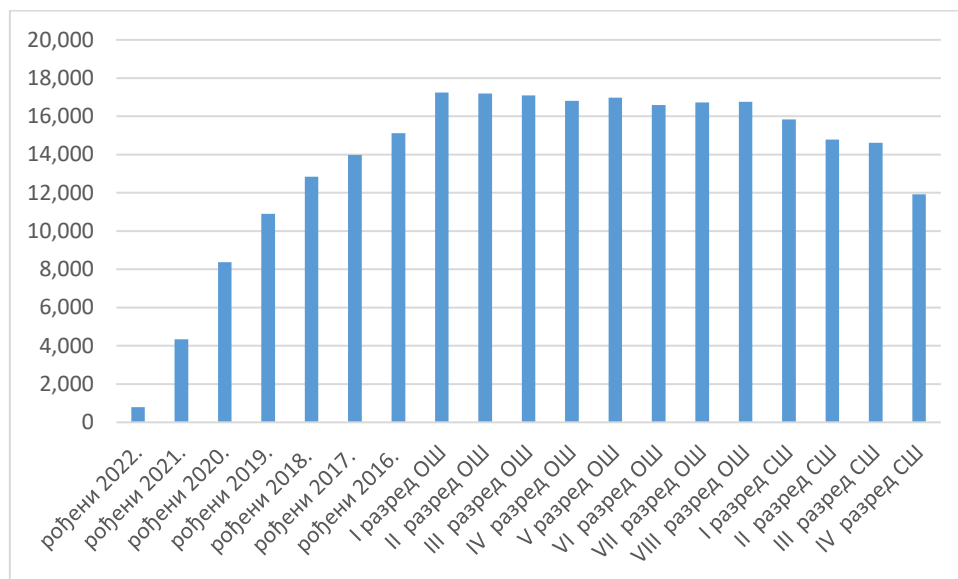

Када је реч о установама предуниверзитетског образовања, највећи је број деце у основним школама – 52%.

Број деце у предшколским установама износи 26% и за 3% је већи обухват него претходне школске године. И ове школске године, најмањи је обухват деце најмлађег узраста, а тај број повећава се како се приближава обавезан припремни предшколски програм (графикон бр. 7).

Разлог смањивања броја ученика у средњим школама у четвртој разреду јесте то што од уписане генерације део ученика завршава своје школовање након три године (трогодишњи образовни профили), мада се свакако уочава осипање средњошколаца из године у годину након уписа у први разред.

Графикон бр. 7: Број деце и ученика по узрастима, односно разредима у установама предуниверзитетског образовања и васпитања у школској 2023/2024. години

БРОЈ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА У ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ У АП ВОЈВОДИНИ У ШКОЛСКОЈ 2023/2024. ГОДИНИ			
Предшколско	рођени	рођени 2022.	786
		рођени 2021.	4,335
		рођени 2020.	8,380
		рођени 2019.	10,902
		рођени 2018.	12,840
		рођени 2017.	13,983
		рођени 2016.	15,121
Основно	разред	I разред ОШ	17,245
		II разред ОШ	17,199
		III разред ОШ	17,091
		IV разред ОШ	16,811
		V разред ОШ	16,982
		VI разред ОШ	16,598
		VII разред ОШ	16,731
		VIII разред ОШ	16,756
Средње	разред	I разред СШ	15,846
		II разред СШ	14,785
		III разред СШ	14,622
		IV разред СШ	11,930
УКУПНО			258,943

* * *

Закључци на основу наведених података

На територији Аутономне покрајине Војводине, образовно-васпитни рад на предшколском, основном и средњем нивоу успешно се остварује на шест наставних језика – на српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику.

Предшколско васпитање и образовање

1. Делатност предшколског васпитања и образовања деце узраста од шест месеци до поласка у основну школу у школској 2023/2024. години остварује се у **45 локалних самоуправа**, у **154 установе**: у **44 предшколске установе**, **49 основних школа** (које у својој организацији реализују предшколски програм) и у **61 приватној предшколској установи**.
2. Предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу реализује се за укупно **66.347 деце**, у оквиру **2.497 васпитних група** и **702 мешовите групе**.
3. **Припремни предшколски програм** остварује се с децом у години пред полазак у основну школу; реализује се за укупно **17.421 дете** то јест за **26,26% деце**, у оквиру **1.037 васпитних група**.
4. Васпитно-образовни рад на **српском језику** реализује се за **59.211 то јест за 89,24% деце**, а **припремни предшколски програм** за децу у години пред полазак у основну школу за **15.395 то јест за 88,37% деце**.
5. Васпитно-образовни рад на **мађарском језику** реализује се за укупно **3.878 то јест за 5,85% деце**, затим, **двојезички – на српском и мађарском језику – за укупно 1.493 детета то јест за 2,25% деце**, као и на **мађарском и немачком језику за 14 то јест за 0,02% деце**.
6. **Припремни предшколски програм** за децу у години пред полазак у основну школу на **мађарском језику** реализује се за **1.232 детета то јест за 7,07% деце**; затим, **двојезички – на српском и мађарском језику – за 219 то јест за 1,26% деце**, као и на **мађарском и немачком језику за петоро (5) то јест за 0,03% деце**.
7. Васпитно-образовни рад на **словачком језику** реализује се за **833 детета то јест за 1,26% деце**, као и **двојезички – на српском и словачком језику – за 103 детета то јест за 0,16% деце**.
8. **Припремни предшколски програм** за децу у години пред полазак у основну школу на **словачком језику** реализује се за **244 детета то јест за 1,40% деце**, као и **двојезички – на српском и словачком језику – за седморо то јест за 0,04% деце**.

9. Васпитно-образовни рад на **румунском** језику реализује се за **100 то јест за 0,15% деце**, као и **двојезички – на српском и румунском језику – за 65 то јест за 0,10% деце**.
10. **Припремни предшколски програм** за децу у години пред полазак у основну школу на **румунском језику** реализује се за **56 то јест за 0,32% деце**, као и **двојезички – на српском и румунском језику – за 54 детета то јест за 0,31% деце**.
11. Васпитно-образовни рад на **русинском језику**, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се за **153 детета то јест за 0,23% деце**, као и **двојезички – на српском и русинском језику – за 24 детета то јест за 0,04% деце**.
12. **Припремни предшколски програм** за децу у години пред полазак у основну школу на **русинском језику** реализује се за **31 дете то јест за 0,18% деце**, као и **двојезички – на српском и русинском језику – за петоро то јест за 0,03% деце**.
13. Васпитно-образовни рад на **хрватском језику**, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, реализује се за **139 то јест за 0,21% деце**, као и **двојезички – на српском и хрватском језику – за 28 то јест за 0,04% деце**.
14. **Припремни предшколски програм** за децу у години пред полазак у основну школу на **хрватском језику** реализује се за **30 то јест за 0,17% деце**, као и **двојезички – на српском и хрватском језику – за 14 то јест за 0,08% деце**.
15. Васпитно-образовни рад реализује се **двојезички – на матерњем и страном језику**, за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу, за **320 то јест за 0,48% деце** (од укупног броја деце), и то на следећим језицима:
- **српском и енглеском језику – за 242 детета;**
 - **српском и немачком језику за – 64 детета;**
 - **мађарском и немачком језику за – 14 деце.**
16. **Припремни предшколски програм** реализује се **двојезички – на матерњем и страном језику**, за **134 детета то јест за 0,77% деце** (од укупног броја деце у припремном предшколском програму), и то на следећим језицима:
- **српском и енглеском језику – за 97 деце;**
 - **српском и немачком језику – за 32 детета;**
 - **мађарском и немачком језику – за петоро деце.**
17. Предшколско васпитање и образовање за децу узраста од шест месеци до поласка у основну школу реализује се у **40 локалних самоуправа**, за **укупно 1.358 то јест за 2,05% деце са сметњама у развоју и инвалидитетом**, и то на следећим језицима:
- српском језику – за укупно 1.202 детета то јест за 88,51% деце;**
мађарском језику – за укупно 94 детета то јест за 6,92% деце;
словачком језику – за укупно 22 детета то јест за 1,62% деце;
русинском језику – за једно дете то јест за 0,07%;
хрватском језику – за три детета то јест за 0,22% деце;
српском и мађарском језику – за укупно 16 то јест за 1,17% деце;
српском и румунском језику – за укупно три детета то јест за 0,22% деце;
српском и словачком језику – за укупно 14 то јест за 0,99% деце;

српском и русинском језику – за једно дете то јест за **0,07%**;
српском и хрватском језику – за једно дете то јест за **0,07%**;
српском и енглеском језику – за једно дете то јест за **0,07%**.

Основно образовање и васпитање

18. Основно образовање и васпитање у АП Војводини остварује се:

- у **348 редовних основних школа**, које похађа **135.413** ученика, што је – у односу на прошлу школску годину – **више** за **676** ученика (**0.50%**);
- у **13 посебних основних школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом**, као и у посебним одељењима при **33** редовне основне школе, које похађа укупно **1.675** ученика са сметњама у развоју, што је – у поређењу с прошлом школском годином – **више** за **116** ученика (**6.93%**);
- у **21 основној музичкој школи**, коју похађа **7.781** ученик, што је – у поређењу с прошлом школском годином – **више** за **299** ученика (**3.84%**);
- у **две (2) основне балетске школе**, које похађа **346** ученика, што је за **38 (10.98%)** ученика **мање** него прошле школске године;
- у **две (2) посебне школе за основно образовање и васпитање одраслих**, као и при **18** основних школа, у којима се остварује образовно-васпитни рад са одраслим полазницима, а које похађа укупно **1.547** полазника, што је – у поређењу с прошлом школском годином – **мање** за **40 (2.52%)** одраслих који стичу основно образовање;
- у **четири (4) приватне основне школе** које похађа **496** ученика, што је за **29 (5.85%)** ученика **више** него прошле школске године;
- у **једној (1) приватној основној балетској школи** коју похађа **31** ученик, што је за **једног (1)** ученика **мање** него прошле школске године.

19. У поређењу с прошлом школском годином, у основним школама:

- број ученика који наставу похађају на **српском** језику **повећан** је за **902 (0.74%)**;
- број ученика који наставу похађају на **мађарском** језику **смањен** је за **147 (1.43%)**;
- број ученика који наставу похађају на **словачком** језику **смањен** је за **60 (2.84%)**;
- број ученика који наставу похађају на **румунском** језику **смањен** је за **44 (6.08%)**;
- број ученика који наставу похађају на **русинском** језику **повећан** је за **16 (4.95%)**;
- број ученика који наставу похађају на **хрватском** језику **повећан** је за **девет (9)** то јест за **4.21%**.

Средње образовање и васпитање

20. На територији АП Војводине постоји **119 редовних средњих школа** и **десет школа за средње образовање ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом**.

21. **Редовним средњим образовањем обухваћено је 57.183 ученика**, у **2.554 одељења**, у оквиру гимназија, стручних, мешовитих и уметничких школа. Образовно-васпитни рад изводи се на српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику. У поређењу с прошлом школском годином, укупан **број ученика** у средњим школама **мањи је за 400 (0,69%)**.

22. На територији АП Војводине постоје **двадесет седам приватних средњих школа**, које похађа **2.122 редовна ученика**, што је 197 ученика више него прошле школске године. Највећи број ученика стиче гимназијско образовање (42,18%).
23. **Настава на српском језику** организована је за **52.278 ученика (280 ученика мање)**. Процент ученика обухваћених наставом на српском језику износи 91,42%, као и прошле школске године. **Број ученика** који похађају наставу на **језицима националних мањина – националних заједница (мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику)** износи **4.905** и **мањи је за 120** него прошле школске године. Процент ученика обухваћених наставом на језицима националних мањина – националних заједница износи 8,58% и мањи је за 0,15% него прошле школске године. Број ученика који се школују на мађарском језику мањи је за 147, на словачком језику – већи за девет (9) ученика, на румунском језику – већи за 11 ученика, на хрватском језику – већи за осам (8) ученика, док је на русинском наставном језику мањи за једног (1) ученика. На мађарском наставном језику школује се 7,32% ученика, на словачком – 0,62%, на румунском – 0,21%, на русинском – 0,06% и на хрватском језику – 0,37%.
24. Према врсти средњих школа, на српском наставном језику највећи је обухват/процент гимназијалаца (24,9%). Када је о стручном образовању реч, највећи број ученика школује се у подручју рада електротехнике и подручју рада економије, права и администрације. На мађарском наставном језику највише ученика стиче гимназијско образовање, а затим стручно знање у области електротехнике, здравства, машинства. На хрватском наставном језику, највећи број ученика је у стручном образовању (здравство), на румунском језику већи број ученика стиче гимназијско образовање, на словачком такође, док на русинском наставном језику ученици имају могућност да стичу само гимназијско образовање.
25. У средњим школама на територији АП Војводине није организована настава на ромском језику, као ни учење ромског језика са елементима националне културе. **Учење матерњег језика са елементима националне културе организовано је за мађарски, словачки, хрватски и буњевачки језик.**
26. **Дуално образовање** организовано је у 19 локалних самоуправа (две локалне самоуправе више него прошле школске године), 28 средњих школа, у осам подручја рада, за **2.161 ученика** (145 ученика више), од којих је на српском наставном језику 2.102 ученика, а на мађарском језику – 59 ученика.
27. Конкурсом за упис ученика у средње школе у АП Војводини у школској 2023/2024. години, планирано је **19.464 места за упис 16.596 ученика осмог разреда**, од којих је **јавне средње школе уписало 15.846 ученика** то јест 95,48% од укупног броја осмака, док је **у први разред приватних средњих школа уписан 571 ученик** (3,44%). У поређењу с претходном годином, више је за 216 ученика осмака и уписано је 308 ученика више у први разред.
28. У току 2022/2023. школске године, наставу на језицима националних мањина – националних заједница похађало је **1.743 ученика осмог разреда** (75 ученика више него претходне школске године), од којих је **1.300 ученика (74,58%) наставило да се школује** на неком од језика националних мањина – националних заједница и у средњој

школи у школској 2023/2024. години (13 ученика више него претходне школске године).

Двојезичка настава

29. У школској 2023/2024. години, двојезичка настава на српском, односно језику националне мањине и страном језику, реализује се у четири локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине, у **пет** школа (три основне школе и две гимназије), за укупно **560 ученика**, распоређених у **22 одељења**, од којих је **228** ученика у основним школама, а **332 ученика** у гимназијама.
30. Правилником није уређен ниво предшколског васпитања и образовања, али су програм двојезичког васпитно-образовног рада реализовале три предшколске установе у градовима Новом Саду, Сомбору и Суботица, за укупно 320 деце у 14 васпитно-образовних група; од тога, у припремном предшколском програму 134 детета у девет васпитно-образовних група.
31. Конкурсом Секретаријата за финансирање и суфинансирање основних и средњих школа у АП Војводини, које реализују двојезичку наставу у 2023. години, за набавку опреме и приграмске трошкове предвиђено је и распоређено 3.500.000,00 динара (1.673.000,00 динара – за основно образовање и 1.827.000,00 динара – за средње образовање).

Упоредна анализа предуниверзитетског образовања и васпитања

32. Од укупног броја деце и ученика у установама предуниверзитетског образовања, 52% је у основним школама.
33. За 3% повећан је обухват деце у прешколским установама.
34. Најмањи је обухват деце у најмлађим групама у предшколским установама.
35. Укупан број деце/ученика у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању у АП Војводини мањи је за 2,81% у поређењу с бројем од пре пет година. Знатније је смањење броја ученика у средњим школама, док је обухват деце у предшколским установама повећан.
36. Процентуално, најочљивије је смањење броја ученика у средњим школама, који наставу похађају на русинском и мађарском језику, деце у предшколским установама који програм слушају на русинском и румунском језику, те ученика у основним школама, који наставу похађају на румунском, словачком и мађарском језику.

Покрајинска влада, наседници, одржаној2023. године, размотрила је **ИНФОРМАЦИЈУ О ПРЕДШКОЛСКОМ, ОСНОВНОМ И СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА, С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА – НАЦИОНАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ, У ШКОЛСКОЈ 2023/2024. ГОДИНИ** и донела је следеће:

ЗАКЉУЧКЕ

1. Усваја се Информација о предшколском, основном и средњем образовању и васпитању деце и ученика, с посебним освртом на образовање и васпитање на језицима националних мањина – националних заједница у Аутономној покрајини Војводини, у школској 2023/2024. години.
2. Информацију о предшколском, основном и средњем образовању и васпитању деце и ученика, с посебним освртом на образовање и васпитање на језицима националних мањина – националних заједница у Аутономној покрајини Војводини, у школској 2023/2024. години, са ЗАКЉУЧЦИМА, доставити Одбору за образовање и науку и Одбору за националну равноправност Скупштине АП Војводине, ради разматрања, а закључке доставити Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.